

coanegra

número 268 - setembre 2008 - preu: 1,80€

PRENSA
TORONA

LA MORT DE MIQUEL MIR · UN ESTIU GEGANTER · LA BANDA DE MÚSICA A BREA DE ARAGÓN · SOPAR DELS PENSIONISTES · LES FESTES PATRONALS · EMIGRANTS SANTAMARIERS A L'ARGENTINA · ENTREVISTA A GORI NEGRE //////////////////////////////////////

editorial

PATIM UNA CRISI ECONÒMICA?

Des de fa alguns mesos els mitjans de comunicació van plens a vessar sobre la crisi econòmica mundial. I ens afecta en el dia a dia, als santamariers? És una pregunta amb difícil resposta. No ho sabem bé del tot. I el problema radica en l'origen complex de l'actual crisi econòmica, i que prové dels Estats Units d'Amèrica. Allà els bancs realitzaren préstecs hipotecaris d'alt risc a famílies que podien tenir dificultats econòmiques en el futur. Inicialment això pot semblar fins i tot lloable o solidari. Però els bancs cerquen el benefici ràpid i especulatiu; davant el risc de no poder cobrar, varen posar a borsa i a vendre els títols hipotecaris al mercat internacional, sobrevalorant-los i tenint un guany important tot d'una. Es creà una bombolla financera falsa que ha esclatat. I ha esclatat quan els hipotecats no poden pagar els terminis mensuals de les hipoteques, creant-se una situació de falta de liquidesa de diner real i no de diner-paper. Quan hi ha el desplomament financer es pugen els tipus d'interès, amb la qual cosa les famílies encara tenen més dificultats per retornar els diners i la bombolla creix.

I ens afecta en el sentit que molts bancs i caixes espanyols varen comprar aquests títols d'alt risc, cercant un benefici ràpid que ha fugit.

Un altre origen de la crisi també prové en gran part dels Estats Units, amb els mercats de futurs sobre matèries primeres, sobre productes agrícoles i alimentaris i sobre el petroli. Les grans companyies financeres compren mercats de futurs, fent pujar de manera artificial però real els preus finals de productes bàsics –una pujada que paga el consumidor final però que no suposa un major preu per a l'agricultor; el benefici se'l queda l'especulador. Aquí ho notam cada dia amb la pujada de la benzina, amb la pujada continuada de productes bàsics –pa, llet, cereals, sucre, fruites i hortalisses-, que és ben comprovable els dos darrers anys.

Un altre origen de la crisi és la lliure circulació del capital per tot el món i l'existència de paradisos fiscals, sense una

regulació ni cap control estricte.

Un darrer origen de la crisi ja és ben europeu i nostrat: la gran pujada de construcció d'habitatges no tant per una demanda real d'habitatges per viure sinó per invertir i especular. Els preus dels solars i dels habitatges acabats s'ha multiplicat per deu el darrer decenni. Aquí ho notam quan volem adquirir una casa per viure, quan un jove ha d'invertir prop del 50-60% de la seva nòmina per pagar un préstec a 20-30 anys. I qui hi guanya? El banc o la caixa que deixa els diners. Aquí ha faltat una regulació del mercat per part dels governs, uns límits a l'especulació i fixar uns preus racionals i reals al metre quadrat. Aquí ho notam quan ens pugen l'interès i el preu del diner, i ens costa més tornar el diner. No oblidem que els bancs/caixes no volen l'immoble sinó el guany de l'interès. Aquí les entitats bancàries han contribuït a inflar la situació deixant molt fàcilment diners a promotors i constructors, quedant-se enmig, amb dificultats per cobrar els terminis de les hipoteques i amb dificultats per cobrar els terminis dels préstecs als promotors, trobant-se en situació de falta de liquidesa real. Patim la crisi els de sempre, els assalariats, els treballadors i els petits empresaris. Uns sous que any rera any –fa més de deu- pugen per davall de l'IPC, amb la conseqüència de tenir cada vegada menys poder adquisitiu. Si aquest davalla, baixa el consum de béns i serveis. Si el consum baixa, hi ha menor necessitat de producció i hi ha més atur. Si hi ha més atur, baixa la capacitat de compra i poden sortir nous conflictes socials i de convivència. I la roda pot continuar empitjorant. Perquè millori, necessàriament els governs i els estats han d'intervenir. Ara ja és un poc tard. Fa anys que haguessin tengut l'oportunitat d'intervenir en el mercat del capital, limitant el guany desafortat dels bancs i les caixes, de les gran fortunes i dels grans promotors.

Tornant al principi, és ben clar i evident que patim una crisi econòmica. Però com sempre els de baix, el ciutadà corrent, no gens les grans fortunes.

coanegra

Publicació mensual de Santa Maria del Camí.

Número 268 Juliol - Setembre 2008.

Dipòsit Legal: PM - 381 - 1981

Edita: coanegra

Fotografia Coberta: Rafel Pisà.

Equip de Redacció: Bernat Calafat i Vich, Maria Neus Comas i Frau, Maria Antònia Ferrer i Vidal,

Jaume Ordines i Benestar, Rafel Pisà i Ordines, Mateu Ramis i Canyelles.

Col.laboradors: Joan Andreu, Miquel Cabot, Margalida Canyelles, Factoria de sò, Bernat Gelabert, Antòni Jaume, Benet Joan Darder, Petra Genestra, Rafel Joan, Jaume Martí, Magdalena Matas, Pep Toni Miras, Guillem Ramis, Miquel Ramis.

Redacció, Administració i Publicitat: Casesnoves, 12 | 07320 | Santa Maria del Camí.

Adreça Electrònica: coanegra@coanegra.cat. Els articles publicats en aquesta revista, sols expressen l'opinió dels seus autors. Impres amb paper reciclat.

informació

EN RECORD DE MIQUEL MIR.

MAF

El passat dimarts dia 9 de setembre, serà recordat al nostre poble com un dia tràgic - un altre dia tràgic- la notícia d'una mort sempre és dolguda i especialment quan es tracta d'un jove, un jove de tant sols catorze anys. Aquests fets, a més, ens remouen el record de la mort d'altres joves santamarierers que tots tenim en la nostra memòria.

En Miquel Mir Gamundi va patir un accident de trànsit amb la seva motocicleta a la plaça Nova, just devora el supermercat Eroski-Syp i malauradament no se'n va sortir.

L'accident va ocórrer quan passava un quart de les tres de l'horabaixa. El jove venia amb la seva moto de cross- una Derbi Senda- des l'església cap a la plaça Nova; tot i ser un tram recte, sembla que va perdre el control del vehicle abans d'arribar al pas de vianants.

Tot i la ràpida intervenció dels metges del PAC santamarier que acudiren al lloc per intentar reanimar-ho i de la tasca d'una UVI mòbil del 061, tots els esforços dels equips sanitaris varen ser inútils, degut a la gravetat de les lesions. El jove - malgrat dur el casc integral - va morir gairebé a

l'acte. Finalment, els metges, només varen poder certificar la seva mort.

La trista notícia es va escampar ràpidament pel poble, molts veïns arribaren fins a la plaça en sentir l'enrenou per interessar-se pel fet i quan la família fou informada de la seva mort els serveis d'emergència enviaren una psicòloga per donar suport als familiars.

La policia va iniciar una investigació per tractar de determinar com havia succeït l'accident. Els agents de la Policia Local realitzaren l'atestat sobre l'accident i tractaren de trobar-ne algun testimoni, sense cap resultat. Sembla que ningú no va presenciar l'accident. El jutjat de guàrdia de Palma va estar al corrent de la investigació sobre les causes de l'accident i l'informe lliurat al jutge.

En Miquel va néixer un 10 d'octubre de l'any 1993 i gaudia dels darrers dies de vacances abans de reprendre els seus estudis a l'IES de Marratxí. Era un jove ben conegut al poble, afecionat al món de les motos, eren la seva passió.

La mort d'en Miquel ha causat commoció a tot el poble, amics, familiars i veïns acompanyaren la seva família a ca seva i en el velatori en el Cementiri Municipal al llarg de tot lo dia i en el funeral celebrat l'endemà a l'Església Parroquial en una cerimònia molt emotiva per a tothom.

El fèretre fou portat des de la plaça de la Vila fins al cementiri en una escena carregada d'emoció. Les mostres de condol han estat nombroses i, sens dubte, molt sentides i emocionades en record de la memòria d'en Miquel. El poble torna a estar de dol.

La seva família vol agrair - especialment als amics de'n Miquel- les nombroses mostres d'afecte i el suport rebuts en aquests moments tant difícils.

“En Miquel ha estat un regal per tots noltros. Era jove, massa jove, però va viure intensament des del primer alè. Gràcies a tots els que vàreu contribuir a que fos una persona feliç. No l'oblidarem mai, i sabem que tampoc, tots els que el conegüreu i l'estimàreu”

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES
 XARXES DE BAIXA TENSÍO
 INSTAL·LACIÓ DE BOMBES SUBMERGIBLES
 AUTOMATISMES PER PORTES I BARRERES

FORELECTRIC

JOAN FORTEZA Ainguda Jaume III, 8
 Mòbil 629 609 439 telèfon/fax: 971 620 939
 MIQUEL FORTEZA 07320 SANTA MARIA DEL CAMÍ
 Mòbil: 629 675 450 E-mail: forelectric.sl@telefonica.net

Construccions
Sebastià Bibiloni Sans

Reformes - Rústiques - Enrajolats
 Empedregats - Estanteries d'obra

El Fra. Albert Borquany n. 4
 Sta. Maria del Camí - tel.: 971 62 13 95

informació

A L'AMIGA FRANCESCA ALOMAR AMB RECANÇA.

Miquel Cabot

Ja fa molts d'anys que sentia anomenar na Francesca com la millor cantant de les Illes Balears; no la coneixia personalment i tenia un vertader anhel de conèixer-la; el temps s'encarregaria d'arreglar-ho tot. L'hi seguia les petjades per allà a on ella anava, primer com a professora de vocalització i cant de l'Escolania del Santuari de Lluc, cosa que per a mi ja era molt important, després va arribar al meu coneixement que treballava amb el tema de la vocalització i música amb les corals universitàries, i finalment vaig saber que era també professora de música i cant coral de l'Escolania de Nins Cantors del Col·legi de Sant Francesc de Palma, a part que també era professora de la nostra estimada llengua catalana, a Sant Francesc. Pens que és allà a on va treballar més temps, crec que encara ara no havia deixat de fer-hi feina del tot, però a tots els llocs on va treballar va deixar la seva empremta i les seves petjades, com es va poder veure de forma fidedigna a la Basílica de Sant Francesc, en l'acte del seu funeral, tant per part de la comunitat dels franciscans com per part de les autoritats, i sobretot per part dels seus alumnes, que no varen escatimar cap elogi de cap a la seva mestressa Francesca i vertaderament va quedar ben fefaent que la recordaven amb molta RECANÇA i feien memòria del seu agradabilíssim tarannà.

Una representant dels seus deixebles, una joveneta de només 16 anys que té per nom Joana Maria Peralta Bibiloni, alumna avantatjada i d'una intel·ligència rutilant, va fer un parlament tan entranyable sobre na Francesca que pareix del tot impossible que aquestes idees i paraules hagin sortit d'un cervell tan jovenívol i de una maduresa tan fora del normal; i això que segons m'han explicat va ser tot escrit a la primera intenció sense fer cap rectificació (tenc l'original fet a mà) i vos puc assegurar que la lletra pareix d'impremta i amb unes línies tan dretes com si fossin fetes amb ordinador..., i va dir el que segueix:

“Sense cap dubte vivim un dia molt trist; és un dia trist perquè aquesta persona que el passat dia 26 ens va deixar era tot alegria a la seva manera, era tot vitalitat, per ventura no per ser una persona forta, però sí per fer que els altres ho fossin.

Amb la seva partida s'ha emportat tot allò que ella era, tota aquella felicitat que encomanava...

Ella era especial, i això és evident. Era quelcom que brillava amb una llum intensa i peculiar que, de vegades, pocs comprenien o volien comprendre.

Ha estat per a molts l'únic consol dins d'aquestes parets,

l'únic suport incandescent, que comprenia els problemes dels seus alumnes, de totes les persones, com si els visqués ella mateixa. Sabia què havia de dir, sabia què s'havia de fer i com animar, valorava tothom; una sola paraula d'ànim, si sortia d'ella, feia sentir bé; sempre era sincera, això es notava.

Amb la seva personalitat riallera, extravertida, desvergonjada, natural, autèntica i pura, aconseguí arribar al fons mateix de tots nosaltres i de tanta altra gent que avui no és aquí.

Si, ella era així, simplement tan transparent com una gota d'aigua clara, tan oberta...

Va saber posar una nota, un acord a dins cadascun, el so que ens faltava perquè la melodia sonàs perfecta; però sempre amb aquell punt que sols ella tenia i que la feia diferent a tothom.

Aquests darrers dies ha estat inevitable recordar tants i tants de moments viscuts amb ella, sempre bons, sempre especials i únics, perquè mai no feia dos dies iguals, ni tant sols semblants. I tantes anècdotes de tots entès que ella, sens dubte, era la protagonista.

Perquè ella es feia notar, era l'ànima de qualsevol esdeveniment, era aquella nota dissonant però imprescindible per crear aquell efecte tan especial en la melodia d'aquesta vida que ha compartit amb nosaltres, que jo diria que ens ha regalat.

Com a alumna puc dir que feia les classes de música i català diferents, les feia alegres, per ventura no tan intenses com hauríem hagut de menester, però sempre mirava per nosaltres.

Li agradava la seva feina, disfrutava de veure'ns cada dia, veure les nostres cares, no sempre pendents però somrients. Ara és quan em sap greu no haver estat més per ella, es mereixia molt més del que li vam donar, s'ho mereixia perquè ella ho donava tot. No podré trobar manera d'agrair-li mai el que ha fet per tots i cadascun de nosaltres, per les seves paraules amoroses, pels seus acudits i travallengües recitats amb aquella gràcia que sempre aconseguia robar un somriure, pels moments de comprensió i descans que tots necessitàvem.

Ella sempre em deia que jo era una artista, que valia molt, que no deixàs mai aquest món, que arribaria lluny..., i jo m'ho creia perquè ella creia en mi i aconseguia fer-me creure en mi mateixa quan res no valia ja la pena. Ella creia en tots i cadascun dels seus alumnes, sabia treure la virtut de cada persona i aconseguia fer-la brillar com un dobló daurat i nou des de la insignificança, i convertia aquella virtut en la part més important i resplendent de la persona. Feia que tothom cregués en ell mateix perquè ho deia amb sinceritat i confiança.

Així avui hem de ser forts per ella i hem de seguir endavant en tot allò que ella esperava de nosaltres, perquè des d'allà on és estigui orgullosa de nosaltres i de la gran llavor que va plantar aquí.

Us diria també que no ploréssiu, a ella no li agradaria, a ella li agradava veure'ns contents..., però som la primera que amb un simple record seu em brollen les llàgrimes..., i malgrat que amb el temps les llàgrimes vagin cessant, dins nostre seguirà sempre present el seu record, cada paraula,

cada cançó que va brollar dels seus llavis sempre somrients pels altres, malgrat la seva ànima portés dol, cada gest de complicitat i aquella sincera amistat que tenia per a tothom.

Per tots han estat uns dies de pensar que ja mai més no sentirem ressonar la seva meravellosa veu per aquestes parets que tants cops l'han sentida, que ja no ens tornarà fer pessigolles pels passadissos ni a parlar-nos tan alegre dels seus canets; que ja no ballarem més amb ella, que els nadals ja no seran mai el mateix, i per ventura l'Adeste Fideles no tindrà aquell punt especial de cada any; han estat dies de recordar aquella persona renouera, desenfadada, amb ganes de tot, incansable.

I pensar que estava tan contenta amb la seva aula de música nova... "Obriu les finestres!!, deia, se la veia tan plena de vida.

Què t'ha passat, Francisca?

Jo vull pensar que si Déu se l'ha emportada no és perquè fes nosa en aquest món, sinó perquè aquest món no se la mereixia.

Diuen que d'una persona se'n treuen les virtuts quan ja no hi és, que ja no es recorden els defectes quan qualcú ens ha deixat... Però, Francisca, tu no tenies defectes.

Molts no ens vam poder acomiadar de tu, i és una cosa que mai en ma vida no em podré perdonar. Qui s'ho anava a esperar? Qui ho podia predir?

Però sé que avui ets aquí, entre nosaltres, i que sempre seràs al nostre costat per ajudar-nos a lluitar per allò que ens agrada, i, sabent que avui sents tot el que es diu aquí, t'agrairé tot el que no et vaig poder agrair en vida; et demanaré perdó del temps que no vaig aprofitar amb tu i et diré que pots estar ben segura que sempre seràs viva a dins tots nosaltres.

T'estimam, Francisca, sé que ho sabies, però no t'ho vaig dir mai.

No m'acomiaré, perquè realment no faltaràs mai, més bé et diré "fins a una altra", perquè qualche dia tots ens reunirem allà on tu ets ara. I si a tu et va tocar partir, perquè en aquest món ja no hi estaves tant feliç com et mereixies ser, sé que allà sí que ho ets, per fi, i estàs entre tanta gent que tu estimaves i que t'estimava a tu.

I des d'allà segueix al nostre costat, perquè per a nosaltres ets important i ens fas falta.

Tornant a allò nostre, fa molt poc temps -crec que era per la festa de la vellesa de Santa Maria, a finals de juny- va venir a cantar amb la coral; després de la missa férem una xerradeta i entre altres coses li vaig dir que tant jo com la meva dona, com tota la coral, l'estimàvem molt, i ella, així com era de descarada, em va contestar: "Jo ja ho sabia i a més et diré que la Coral de Santa Maria és un membre més de la meva família, i si jo venc tantes vegades a cantar i a estar amb vosaltres és perquè m'hi trob com a ca meva..."

Però per arribar a aquest punt enmig hi ha tota una història que Déu m'ha dat el privilegi de poder viure. L'he viscuda intensament! Na Francesca Alomar, que ara ens ha deixat, té una germana que té per nom Maria, que viu a Santa Maria i tots la coneixeu, és la dona del doctor Niell i viu aquí des de fa un fotimer d'anys, tants, que ja és una santamariera

més; i vam tenir la sort que a un moment donat la coral es va trobar sense president i, com ja vaig explicar una vegada en públic, una estrella ens va guiar de cap al Monument dels Caiguts i d'allà només vam haver de travessar el carrer i ja entràrem a ca na Maria per tal de oferir-li el càrrec de presidenta de la coral. Na Maria, amb cara d'il·lusió, s'ho va pensar una mica, molt poc, emperò nosaltres ja sortírem de ca seva amb una presidenta davall el braç i amb una moral a prova de bomba; havíem trobat una dona valenta, tota entusiasme, animosa i un poc indomable; es va posar a fer feina per la coral i la veritat és que ens va enlairar el nostre estat anímic a tots per tal que ens pujàs la moral per dur endavant la tasca. El començament de la presidència de na Maria va coincidir amb el començament del nou director, Vicenç Juan Rubí, i amb les ajudes que de tan en tan la seva germana Francesca ens regalava, el temps de la durada de na Maria com a presidenta la coral va viure un temps de pau i de bona feina.

Els valors humans, morals i de tota mena de na Maria, no gosaré a descriure'ls perquè són tants i tants que amb els anys que hem passat lluintant junts a la coral encara ara cada dia ens en mostra de nous. És una extraordinària i excel·lent persona, amb un tracte fàcil i agradable per a tothom, es dóna amb tot el cor i amb tota l'ànima per la causa que ella es proposa i és una dona de cap a peus. Basta veure com és d'estimada dins el grup humà de la coral.

Quines dues germanes sortiren d'aquesta família de Sineu!!

I tornant a na Francesca, fa tres anys per Nadal la nostra coral va fer el concert de Nadal extraordinari a la Parròquia, (el nombre de cantaires, entre uns i altres, superàvem la vuitantena i no aconsellava fer-lo al tradicional Convent per la falta de cabuda), conjuntament amb la Coral dels Antics Blauets de Lluc i l'Orquestra Instrumental Gabriel Miralles de Montuïri, i dins el concert na Francesca, de la mà del nostre director Vicenç Juan Rubí, ens va regalar dos o tres solos. Era la primera vegada que tornava a cantar en públic després d'una important intervenció quirúrgica que va suportar. Ens vàrem sentir uns privilegiats! Va resultar un concert preciós. Gràcies Francesca!!!

I que Déu faci que un dia ens tornem trobar allà a on ja ets tu ara.

Joana Maria Peralta, no puc acomiadar-me sense manifestar-te la més sentida enhorabona pel teu escrit, pels sentiments que expresses i per la forma com ho dius. Gràcies i una besada ben forta.

informació

UN ESTIU GEGANTER.

Miquel Ramis i Moyà

Fotografies: Gegants de Santa Maria

IMATGE DE LA TROBADA DE GEGANTS A CALVIÀ.

Els d'estiu han estat mesos de molta activitat per a la colla de gegants del nostre poble. Dia 25 de juliol, i dins el marc de les festes de la Beata, la colla de capsgrossos acompanyats dels músics de l'agrupació participaren a l'acte de celebració dels 25 anys de la constitució de la delegació de l'OCB a Valldemossa. Els carrers valldemossins visqueren un alegre i vistós passacarrers cridant l'atenció dels molts turistes allà concentrats. En arribar a plaça es Jai, n'Elena i altres capsgrossos feren ballar tothom mentre els dos gegants de l'Obra, el Rei en Jaume i la Reina Violant, s'ho miraven des de dalt.

Al cap de dos dies, la colla participà a la Trobada de Gegants de Pollença. Malgrat que varen ser poques les colles reunides (a causa, entre d'altres, que a Santanyí també se celebrava la seva trobada), els nostres saberen fer festa i animar el públic amb els seus balls i les seves cançons.

El mes d'agost geganter s'inicià amb la Trobada de Gegants d'Alaró, que es duqué a terme el diumenge dia 10 d'agost. Moltes colles, molt de públic i molta festa. Cal recordar que

el gegant alaroner Guillem Cabrit és el padrí de la nostra geganta na Maria de Coanegra, i aquest era un motiu més per assistir a l'acte encara amb més ganes.

Si d'entre tots els actes en els quals ha pres part la colla de gegants durant aquest estiu n'haguéssim de destacar alguns, aquests serien la participació en la presentació del RCD Mallorca (temporada 2008/09) i l'apadrinament dels caps grossos dels Caps de Bou de Costitx.

Dia 14 d'agost la nostra colla tengué la possibilitat d'actuar en un espai poc habitual i molt diferent de les places dels pobles en què habitualment se celebren els balls de gegants o les plantades: l'ONO Estadi. Els nostres gegants i caps grossos, així com les dues mascotes del club (es Dimonió i sa Dimoniona), realitzaren un passacarrers per la pista d'atletisme de l'estadi acompanyats de més de 40 xeremiers arribats de tot Mallorca. Un cop acabada la volta se situaren ben al mig del terreny de joc, on els Blavets de Lluç, acompanyats dels xeremiers, interpretaren La Balanguera. Després d'això l'estadi es convertí en l'infern, i dimonis d'un bon grapat de colles de la nostra illa ocuparen el camp en un espectacle de gran vistositat. Llàstima que la gran quantitat de fum que s'acumulà a l'entorn no permetés poder observar la representació amb netedat. Finalitzat aquest espectacle es realitzà la presentació de la plantilla i hi hagué els parlaments del capità de l'equip, l'entrenador i el president, i posteriorment es jugà el partit que enfrontà l'equip mallorquinista contra l'holandès del PSV. Des d'aquí, la colla de gegants vol agrair al RCD Mallorca i al seu president Sr. Vicenç Grande l'oportunitat que ens brindaren, ja que gràcies a la participació en aquest acte aquest dia molta gent va poder conèixer els nostres gegants i caps grossos, i el nom de Santa Maria va arribar a moltes orelles.

El darrer dissabte del mes se celebrà la Trobada de Gegants de Calvià, concretament a la pineda de Santa Ponça. Els nostres també hi assistiren acompanyant els de Santa

Eugènia, Campos, Lluçmajor, Manacor, Inca, Consell Insular de Mallorca i els amfitrions, el Rei en Jaume i la Reina Violant.

L'altre acte a destacar d'aquest estiu ha estat l'apadrinament dels Caps de Bous de Costitx per part de la nostra colla, sens dubte un acte del qual el nostre grup gaudi de bon de veres, per una banda perquè són els primers caps grossos que hem apadrinat i, per altra, pel que representen els Caps de Bou per al poble de Costitx en particular i per a l'illa de Mallorca en general. La presentació en societat dels tres caps de Bou i del Dimoni de Son Ganxó, construïts per Kake Portas, tingué lloc divendres dia 5 de setembre. Aquest dia el poble de Costitx es vestí de festa per rebre les seves desitjades peces, encara que fos en forma de cap-gros. Assistiren a l'acte, que tingué un profund caire reivindicatiu, la nostra batlessa, els batles de Sencelles i Biniali, el senador Pere Sampol, a més de les autoritats locals encapçalades pel regidor de Cultura, Jordi Fiol, i el batle Antoni Salas. Després de la narració del professor de cultura popular de la UIB, Felip Munar, sobre els caps de bou i el que representen els caps grossos en el món de la festa, les noves peces dansaren per primera vegada davant del seu públic. Un passacarrers pels principals carrers del poble posà punt i final a l'acte.

Dins el marc de les Festes des Vermar el poble de Binissalem també celebrà la seva trobada dissabte dia 6 de setembre. Unes 13 colles es reuniren en el poble veïnat per recórrer els carrers de la vila fins arribar a la plaça de l'església, on tots els gegants feren els seus balls abans de posar peus davall taula vora l'escola graduada.

Com podeu veure, uns mesos de molta activitat per a la colla gegantera. I això que encara no s'ha acabat. A finals del mes de setembre, concretament els dies 27 i 28, els nostres gegants sortiran per primera vegada de l'illa per participar a la Trobada de Gegants de Molins de Rei (Barcelona). D'aquest viatge, vos n'informarem àmpliament en el proper número de Coanegra.

**CONSTRUCCIONS
CAPELLA MARI**
C.B.

Reformes en general · Feines d'obra

C/Joan Mesquida, 26. Santa Maria
Tel. 627 44 0065 · 667 54 54 20

"la Caixa"

informació

LA BANDA DE MÚSICA A BREA DE ARAGÓN.

Bernat Gelabert

Foto: Banda de Música

L'AJUNTAMENT DE BREA DE ARAGÓN
OBSEQUIÀ EL NOSTRE POBLE I LA
NOSTRA BANDA AMB UNES IMATGES
SOBRE EL SEU PRODUCTE
ARTESANAL.

El passat 25 de juliol la banda de música de Santa Maria viatjava amb destinació a Brea de Aragón, un poblet d'uns 1.800 habitants a la comarca d'Aranda, província de Saragossa.

El motiu del viatge era la invitació per part de la banda de Brea per realitzar un concert amb motiu de les seves festes de Santa Aina; això es produeix perquè el director de la banda de Brea és el germà del director de la banda de Santa Maria, Toni Delgado.

Així que músics i acompanyants partirem ben prest de Palma en direcció a Barcelona, on ens recollí un autocar que ens portà a la capital d'Aragó. Allà passarem el matí visitant la Basílica del Pilar, anant de compres o bé degustant les tapes típiques de les tavernes.

Una vegada dinats i reposats emprenguérem camí, aquesta vegada cap a Brea de Aragón.

Arribarem i ens acomodarem, uns a cases particulars de músics i els altres a una petita pensió que hi ha en el poble.

Aquest poble viu de la indústria del calçat, per aquest motiu han construït un museu dedicat a aquest sector; i això va ser el primer contacte amb el poble. Visitarem el museu i ens feren una explicació detallada de com s'anava elaborant el calçat, des dels segles passats fins ara.

El dia el tancarem amb un bon rostit de xot i festa amb la discoteca mòbil fins tard.

L'endemà al matí estava programada una excursió a un paratge natural amb una font (Gollizno), on ens convidaren a berenar i a degustar la seva botifarra aragonesa.

L'horabaixa assistirem a les tradicionals *vaquillas*. Munten una placeta de bous i amollen vaquetes perquè la gent les toregi. S'ha de dir que cap de la banda no va tenir prou coratge per trepitjar l'arena.

Més tard es reuniren les dues bandes per tal de fer una desfilada conjunta des de la plaça al lloc del concert; i així va ser, arribant al poliesportiu de Brea.

El poliesportiu s'omplí, varen haver de dur més cadires perquè hi havia molta gent dreta.

Obri el concert la nostra banda amb temes com alguns pasdobles i tancà el concert amb el tema del Senyor dels Anells i el popurri d'Abba.

Després continuà la banda de Brea amb temes molt més senzills, però molt rítmics. S'ha de dir que la banda de Brea té una existència de tres anys, fruit d'una empena de

l'ajuntament per tal d'engrescar els més joves.

Finalment ambdues bandes interpretaren dos temes conjuntament, Calipso romp i La tempesta.

L'Ajuntament de Brea de Aragón obsequià el nostre poble i la nostra banda amb unes imatges sobre el seu producte artesanal, que recolliren Àngela Candel en representació del nostre ajuntament i Joan Ferrer com a president de la banda. La nostra banda regalà un banderí per tal de deixar empremta en aquell poble.

La festa acabà amb un sopar de germanor i festa al poliesportiu.

El diumenge l'autocar ens recollí ben d'hora, i després dels emotius acomiadaments, partirem altra vegada cap a Saragossa, aquesta vegada per visitar l'EXPO.

Una vegada allà visitarem cadascú els pavellons que més ganes ens feien i a l'hora indicada tornarem a l'autocar per recórrer durant quatre hores el camí cap a Barcelona.

Arribarem a Palma després de mitja hora de retard, però sense cap incidència ni problema en el viatge.

La Banda de Música de Santa Maria va quedar molt contenta del viatge, tant pel concert com pel tracte rebut per la gent del poble. Han estat molt hospitalaris i ens han obert les portes de casa seva.

Està previst que l'any que ve la banda de Brea pugui venir a fer un concert a Santa Maria i consolidar aquest agermanament entre les dues bandes.

ESTANC FRONTERA SERRA

S'estanc des carrer llarg

TABAC

PAPERERIA

OBJECTES DE REGAL

QUINIELES I PRIMITIVA

SERVEI DE FAX

Carrer Llarg, 69. Santa Maria

Tel.: 971 14 02 31 Fax: 971 62 03 74

AUTOESCOLA

RUBI

CLASSES DE TEORIA A LES 19 HORES

LLICÈNCIES DE CICLOMOTOR,
EXÀMEN EN AUTOESCOLA

Carrer Jaume Juan, 9 SANTA MARIA - 971 62 03 31

informació

FOTOGRAFIA DEL DINAR DE L'ASSOCIACIÓ DE PERSONES MAJORS

PENSIONISTES.

Text i fotos: Joan Andreu

Amb l'arribada del mes en què la tardor fa la seva entrada, i de la incorporació als seus llocs habituals de treball dels qui, escapant-se de les rigors estiuenques, havien deixat el poble per altres indrets més fresquívols, es reprenen les activitats que l'estiu amb la seva xafigor havia interromput. I què res millor que fer-ho amb il·lusió, alegria i amb bona companyia? Així ho saben fer els pensionistes de la vila integrats en l'associació que porta aquest nom.

Doncs bé, amb el propòsit d'estrènyer llaços amb les persones i entitats que amb ella col·laboren, els membres de la Junta Directiva de l'Associació de Pensionistes i Jubilats de Santa Maria del Camí reuniren als seus cooperadors per tal d'agrair-los les passades ajudes i recaptar-ne de futures. En això no hi ha res més adequat que fer-ho al voltant d'una taula donant bon compte d'un succulent dinar. Idò d'aquesta manera és com es va fer allà.

PAPERERIA I LLIBRERIA

G A L O P

**Plaça Nova s/n. - Tel. 971 62 11 98
Santa Maria del Camí (Mallorca)**

HORTUS

v i v e r

Camí de Coanegra s/n - tel.: 971 62 02 79

La taula de presidència estava ocupada per la batlessa Sra. Rosa Vich, el director insular de Promoció Sociocultural Sr. Joan Víctor Martí, el 1r tinent de batle Sr. Antoni Oliver, la 2a tinent de batle Sra. Antònia Martí, el president de l'associació Sr. Martí Bover i la seva esposa Sra. Maria Ripoll, i el Sr. Guillem Martorell, director de La Caixa.

A les postres la colla de xeremiers locals animà la sobretaula amb les seves sonades, a les quals posà un toc de mestria el popular Toni "Xisples". Després es brindà per l'èxit de les properes activitats que l'associació pensa dur a terme al llarg d'aquest nou curs que començam.

El Sr. Bover, amb paraules d'agraïment, es dirigí als qui amb el seu suport desinteressat fan possible que la marxa de l'associació sia àgil i capaç de superar els entrebancs que li surten al camí, al temps que recaptava de les autoritats allà presents, en especial del representant del Consell de Mallorca, el suport econòmic necessari per no veure minvades les activitats que normalment l'associació ve realitzant. Moltes són les que els actius dirigents de l'entitat organitzen per a l'esbarjo i entreteniment dels socis. Aquest mateix mes de setembre hi haurà, per a grans i petits (fills o néts dels socis), la festa de sa vermada i la de ses figues, amb les quals es rememoren temps passats, la memòria dels quals no s'ha de deixar perdre. Una de les activitats més preuades és la que du a terme l'agrupació coral de l'associació, que darrerament s'havia quedat orfe de director, el qual deixà un gran buit darrera seu i una forta preocupació a la directiva. Afortunadament a hores d'ara ja es compta amb la batuta del nou conductor, el Sr. Damià Muñoz Barceló, a qui desitjam, a ell i als seus pupils, una singladura exitosa.

El Sr. Victor Martí, en nom propi i en el de l'organisme que representa (el Departament d'Esports i Promoció Sociocultural del Consell de Mallorca), agrai l'atenció dels dirigents de l'associació envers la seva persona, fent extensiu aquest agraïment a tots els afiliats, animant a uns i altres a seguir treballant pel bon funcionament de la societat i d'un més ample coneixement de la cultura mallorquina. Referent a les ajudes econòmiques, manifestà que la voluntat de la Conselleria d'Esports i Promoció Sociocultural i la seva pròpia és la de poder atendre i resoldre

les necessitats de les distintes associacions, però que corren un temps de crisi que no ajuden per a res a materialitzar les seves intencions.

Sembla ser que les subvencions, de les quals en bona part viu tota associació de persones majors, seran més aviat poques i minvades. No així les promeses que, com costen poc de fer, són moltes i grans.

El contrapunt a l'expressat anteriorment el donà la Sra. Batlessa quan, amb el seu verb fluït i engrescador, tancà la roda d'intervencions recordant als presents la meritòria tasca dels qui organitzen les activitats de l'associació, tasca no sempre ben compresa ni a gust de tothom. Amb la vehemència que la caracteritza, encoratjà els dirigents a seguir treballant en aquest sentit per bé dels socis i del poble de Santa Maria del Camí, al qual amb la seva manera de fer poble ajuden a ennoblir, oferint-los des del seu càrrec el suport, material i econòmic, per poder fer front dignament a les necessitats de l'associació. Paraules que foren fortament aplaudides pels assistents a l'acte. Pens que tothom entengué el missatge: manco promeses i més fets.

Un altre contaré la història d'en telèfon mòbil.

VIDRES STA. MARÍA

***Vidres, Aluminis, Manpares,
Bany, Persianes...***

***Poligon Son Llaut - 07320 Sta. María
Teléfono 971 140 034 - Fax 971 140 700
mòbil 639 289 776***

Bar Gelateria

Can Pep

TAPES / ENTREPANS

***Plaça Hostals, 34 - tel. 971 140 334
Santa Maria del Camí***

informació

SOPAR DE GERMANOR.

Text i foto: Joan Andreu

Des dels més llunyans dies de la humanitat, a l'hora de commemorar determinats esdeveniments els homes s'han reunit per compartir uns aliments propiciatoris al voltant d'una taula, que en unes ocasions seria una taula cerimonial i en altres seria familiar o tribal. Es menjava i es bevia per agrair d'aquella manera als déus els favors d'una bona anyada, d'una victòria sobre l'enemic, d'haver-se lliurat d'uns mals presagis, de la celebració d'unes noces o per qualsevol altre motiu. Que sempre n'hi ha algun, de motiu per donar les gràcies a les divinitats. Però, fos com fos, el que és cert és que aquesta tradicional pràctica ajudava a estrènyer els llaços que unien als comensals.

Aquelles ancestrals pràctiques ens han arribat fins als nostres dies i els grups humans continuem reunint-nos per celebrar tot tipus d'esdeveniments, semblantment a com ho feien els nostres antecessors. Així ho fan els membres de col·lectivitats units per uns mateixos interessos: materials o espirituals; per les mateixes afeccions i filies: culturals, esportives, civiques, religioses, polítiques, etc... Grups que es reuneixen per fer realitat el significat de la paraula "conviuere" (viure amb) i sentir-se ells mateixos vertaderament integrants d'un mateix conjunt.

Ara bé, com passa en un ramat d'ovelles, o dins d'un sac de ciurons, igualment s'esdevé que dins els grups humans es troba l'individu diferent, el de distint color que la resta del conjunt. És l'individu que es creu únic, tocat de la mà dels déus, el que es diu a ell mateix: "soc el millor, com jo no n'hi ha d'altre"; i és clar, no es pot permetre de fer-se amb la resta que, a més, li són inferiors i per aquest motiu s'autoexclou del grup i no li queda altre remei que marxar en solitari. Davant aquest procedir cal dir-nos que per molts que n'hi hagi, de personatges amb aquest tarannà, sempre són individualitats, faves contades, que per a res no influeixen en l'esdevenir de grups ben cohesionats. Allà ells amb la seva autoexclusió.

Doncs, fet aquest preàmbul, diguem ara que els membres de l'Associació de Pensionistes i Jubilats del nostre poble, fidels a un costum ben arrelat entre ells i per tal d'anar-lo perpetuant, el dissabte dia 9 d'agost un nodrit nombre de socis de l'esmentada associació, assistiren al sopar de germanor que els sol·licitats dirigents organitzaren per aquest motiu davant el seu local social al carrer Font Santa d'aquesta vila.

Com molt bé ens explica el seu secretari, en Toni Ripoll, vertader motor de quantes activitats culturals i lúdiques es realitzen en el si de l'entitat, no es tractava simplement de fer un sopar, per molt bo que hagués estat: uns conillots en ceba que hi havia per llepar-se, no metafòricament, sinó materialment, els dits; es tracta, seguint les seves paraules, més aviat de poder tenir una oportunitat més de reunir-se per estrènyer llaços d'amistat i companyonia al voltant d'una taula a la fresca, al mig d'un tram de carrer engalanat amb paperines i bombetes elèctriques que donaven al lloc un aire de festa: el que allà es respirava.

Allà es veien escenes d'encontres enyorats. Veïns que per diverses causes feia temps que no es veien i ara tenien l'oportunitat de demostrar-se mútuament l'alegria de poder passar junts una vetllada d'animada conversa; d'altres que feien noves amistats, tot compartint el pa i la sal, puix que als cors també s'hi arriba passant per l'estómac. Pertot arreu se sentien converses disteses. D'un vent a l'altre de la rotllada el goig i la joia del moment es feia notar en cada una de les taules. Fins que, després de les postres, arribà l'hora dels amants del ball, que tengueren la seva ocasió a l'interior del local, on pogueren esplaïar-se al ritme d'unes melodies entranyables.

Així acabà aquella amistosa festa, emperò abans dels acomiadaments, el secretari ens informà sobre la proximitat d'una altra reunió a tovalles (el dinar anual que ofereix l'Associació als seus afiliats) per celebrar, com en anys anteriors, l'aniversari de la fundació de l'associació.

informació

PROGRAMACIÓ DE FACTORIA DE SÒ.

Dijous 18

SYLVIA PATRICIA, MASTER CLASS & CONCERT
20:00hrs
free

Divendres 19

MOGH
23:00hrs
free

Dissabte 20

INFAME
VERVAL DIARREA
free

Dijous 25

CAJON DE DIOJENES
ACUSTICA FLAMENCO FUSION

22:00

free

Divendres 26

THE FULL METAL JACKETS
TETRASONIC
23:00

free

Dissabte 27

FREAK CONTROL
12:00 hrs
Free

Dijous 2 octubre

PINGILAB
(International Festival of Experimental Art an Music)

TALLERLITTLE SOUND DJ:

Ofereix poder compondre música amb

el teu Game-Boy. Thomas et mostra les tècniques d'aquest dinàmic software: una manera lúdica de compondre música a través del "Little Sound DJ", de Johan Kotlinski. Així transformes el teu Game Boy en un instrument musical.

21 a 23 hores.

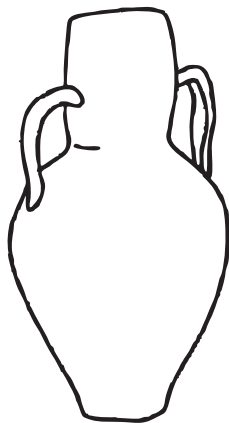
Cost: 20 euros.

Divendres 3 Octubre

LE MOBILETTE (ABANS LENKE PERCUSSION)
AFROBEAT (TONI AMENGUAL)
DJ MASTIL
23:00hrs
free

Dissabte 4 Octubre

FESTIVAL SA ROCKETA

**SA
GERRERIA**
CERÀMICA SERRA

Carretera d'Inca
Tel: 971 62 01 71

**ESPECIALITAT
EN
CUINA
TÍPICA
MALLORQUINA**

Tancat el dimecres

tel.: 971 62 03 02

**BAR
CA'N FRANCO**
Pa amb oli, tota classe de berenars
TAPES

Quarter IV, 83 - tel. 971 62 03 82
Santa Maria del Camí

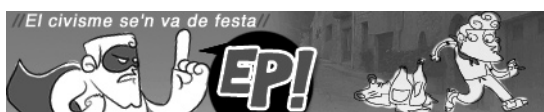
MAGATZEMS DE MATERIALS

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1

MALLORCAVERBENATOUR.CAT ZONA REVETLERA.

Text: Antoni Jaume

Tot va començar el 2004, quan un grup d'amics sopava i va sorgir el nom de MallorcaVerbenaTour per fer referència al que fan molts de joves els caps de setmana d'estiu: anar a les revetles dels pobles de Mallorca. Com que el nom caigué en gràcia, no va faltar temps per posar en marxa un portal web on tothom pogués anunciar les revetles del seu poble, explicar en què consisteixen els actes més característics, penjar fotografies i vídeos, i moltes altres coses que podreu descobrir si visiteu la pàgina.

No havia passat un mes i els usuaris de la pàgina s'adonaren que hi havia un error: el terme verbena és incorrecte, però MallorcaVerbenaTour havia caigut en gràcia. Per això es decidí continuar amb el nom de la pàgina, tenint en compte que només és un eslògan i que realment es diu revetla. Així i tot, és molt curiós que als programes de festes de molts de pobles encara utilitzen verbena o berbena.

Amb el temps, la web ha aconseguit tenir més de 1.500 visitants cada dia. L'èxit de la pàgina és degut al fet que no només s'anuncien o s'expliquen les festes que decideix un editor, sinó que qualsevol persona pot anunciar una revetla, explicar-ne les característiques, pujar vídeos, realitzar enquestes o publicar qualsevol material que la tecnologia web permeti, sempre que sigui respectuós i sigui sota una llicència Creative Commons (<http://creativecommons.org/>).

En aquest cas, el fet de no tenir línia editorial funciona, perquè al final hi ha una revisió per part de la resta d'usuaris de forma immediata. En mitjans de comunicació

tradicionals com premsa, ràdio o televisió aquesta interacció i revisió és més complicada, ja que n'hi ha molts pocs que poden emetre i molts que reben. Per exemple, imaginau-vos que en aquest article hi ha una informació errònia, que segurament hi deu ser. Com es pot corregir? Si l'equip d'editors de Coanegra la detecta, em dirà que ho revisi. Si no, arribarà la revista als lectors i com que són més que els editors, més d'un s'adonarà de l'error, i aquí és quan no se sap que passarà. Tal vegada algun lector el mes següent envii un escrit a la revista per informar de l'error, tal vegada em vegi pel carrer i m'ho comenti, tal vegada no digui res perquè ell ja sap que és incorrecte i el fet de no poder contestar immediatament fa que la cosa es refredi i al final no faci arribar la correcció. A MallorcaVerbenaTour, i a la majoria de mitjans electrònics, si alguna informació és incorrecta la resta d'usuaris tot d'una poden indicar que hi ha un error mitjançant comentaris, i així l'autor la pot actualitzar o millorar. La web permet el luxe de no tenir línia editorial perquè la revisió està assegurada; en canvi els mitjans de comunicació tradicionals en necessiten una per poder realitzar les revisions. En ambdós tipus de mitjans sempre hi haurà errors, però com més persones hi ha que revisen més bo de fer es trobar-los. Vos imaginau què pot passar en un mitjà de comunicació tradicional en què la línia editorial no faci una revisió com toca o que no tingui línia editorial? Ara no sé per què faig aquesta pregunta, perquè tots en coneixem un parell d'exemples.

En resum, MallorcaVerbenaTour és una pàgina web on es poden trobar diferents tipus d'informació sobre les revetles de Mallorca, un element molt important de la nostra cultura, i tota aquesta informació pot ser enviada i revisada per tots els usuaris de la pàgina web. El fet de permetre que tothom digui la seva crea debats interessants sobre elements de les revetles que s'haurien d'eliminar o potenciar. Tot això i molt més a <http://www.mallorcaverbenatour.cat>

informació

FESTES PATRONALS DE SANTA MARIA DEL CAMÍ.

Text i fotos: JA

1R PREMI "ANY DE TOMÀTIGUES"

2N PREMI "ES FIGUERAL"

3R PREMI "UNES NOCES DE PINYOL VERMELL"

Un cop més els santamariers hem pogut honorar nostra Patrona i Titular Santa Maria del Camí, i ho hem fet al llarg de la setmana de festes a Ella dedicada que s'iniciaren el diumenge dia 7, quan a les onze del matí s'escampà pel terme el so metàl·lic i alegre de les campanes en repicar, acompanyat per l'estrèpit dels coets explotant allà dalt, dins un cel blau i diàfan.

El dijous dia 11 a les deu del vespre hi hagué al pati de Can Sanxo una ballada popular animada pel grup Herbes Dolces.

El dia següent, divendres dia 12, també a Can Sanxo, a les nou del vespre, va haver-hi un sopar solidari a benefici dels projectes de cooperació a Perú, organitzat per la Parròquia i l'ONG Santa Maria Sense Fronteres. Hem de fer notar l'excel·lent resposta dels nostres veïns a aquesta crida humanitària, puix el nombre d'assistents sobrepassà les expectatives dels organitzadors.

El dissabte dia 13 fou la jornada més carregada d'actes lúdics. El matí, taller de llanternes a Can Sanxo, a on uns atents i amables monitors ajudaven els infants a preparar la seva llanterna, i ningú no se n'anà d'allà sense haver après aquesta habilitat, altre temps tan estesa entre la menudea, de transformar un meló o una carabassa en una festiva llanterna.

A les quatre de l'horabaixa, concurs d'estels a Sa Voltadora de Ca n'Andria, organitzat pel Grup de Voladors de Santa Maria. Ben aviat el cel es veié creuat d'un costat a l'altre per aquests senzills aparells voladors, precursors de tota altra classe d'enginys que, com les alades aus, són capaços de travessar els cels mantenint-se sobre el subtil aire.

Un poc més tard, al Camp Municipal d'Esports, doble sessió de futbol. A les sis, partit juvenil entre el Santa Maria i el Rotlet Molinar. A les vuit, encontre entre el Santa Maria Atlètic i el Santa Eugènia.

A les nou del vespre la tan esperada desfilada de la Nit de les Llanternes, amb els seus entusiastats protagonistes: els infants, els vertaders autors i actors de l'acte. Amb la il·lusió de mostrar la seva obra gravada en les seves tendres caretes.

Acabada la desfilada de les llanternes i apagades les darreres veus entonant la cançó "Es sereno...", s'inicià la tradicional

Gran Vetlada de playback, amb l'esperada actuació d'artistes molt coneguts els quals amb el seu art, domini de l'escenari i el seu millor posat feren les delícies dels presents, que aplaudien a les totes, animant i encoratjant d'aquesta manera els tan propers i coneguts artistes, meravellant-se davant les qualitats artístiques dels seus preferits.

El diumenge dia 14, jornada dedicada a nostra Patrona i Titular Santa Maria del Camí, hagué lloc a mitjan horabaixa la cavalcada de carrosses organitzada en honor de la Mare de Déu, amb la participació de set d'elles confeccionades per distintes associacions. Presidia la marxa la Banda de Música Municipal seguida de les carrosses, encapçalades aquestes per la de la Parròquia (aquesta fora de concurs). Al llarg del recorregut reberen la benedicció, al peu de les portes del temple, obertes de pinte en ample per a l'ocasió.

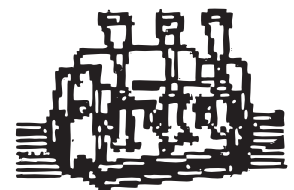
Volem fer notar la gran diferència amb la cavalcada de l'any passat. Sort que les associacions han donat resposta a la crida que se'ls va fer, car altrament perillava la continuïtat d'aquesta manifestació.

BAR S'ESTACA

Menus diaris

Carns a la plaxa, Hamburgueses, pepitos, Fritures, Perritos...

Carrer, Marqués de la Fonsanta, 40
tel: 971 620 286 - 606 048 365
07320 Santa Maria del Camí

BAR

CA'N BEIA

CARRER OLESA , 4 Tel. 971 620070
SANTA MARIA DEL CAMÍ

Foto: M.A.F.

PER PART NOSTRA VOS DESITJAM
MOLTS D'ANYS A TOTS I FINS A L'ANY
QUI VE, SI DÉU HO VOL.

Les carrosses premiades varen ser: primer premi, "Any de tomàtiques", el segon per a l'Associació de Pensionistes i Jubilats amb "Es Figueral", i el tercer per al Grup Quaranta amb "Unes noces de pinyol vermell".

A la mateixa hora al Camp Municipal d'Esports, partit de futbol amateur de 2a Regional entre el Santa Maria i el Port de Sóller.

A les vuit, Solemne Missa Concelebrada presidida pel Rvd. Rafel Mas Tous, delegat de joventut i administrador de la parròquia de Sant Miquel de Palma. La Coral de Santa Maria cantà, al llarg de la celebració, les diverses parts de la Missa i els Goigs a Santa Maria. Al final de la cerimònia es va cantar "La vida és un camí", himne a Santa Maria del Camí que el poeta Antoni Ma Peña dedicà al Rdm. P. Joan Perelló, fill de Santa Maria i Bisbe de Vic.

Com a colofó d'aquesta setmana de festes, en el pati de Can Sanxo, el grup de teatre Nostra Terra posà en escena l'obra "Només volem parelles", de l'autor Juan J. Alonso en adaptació de Pep L. Fernández, que amb els seus embulls i entremaliadures anava arrancant els aplaudiments dels espectadors.

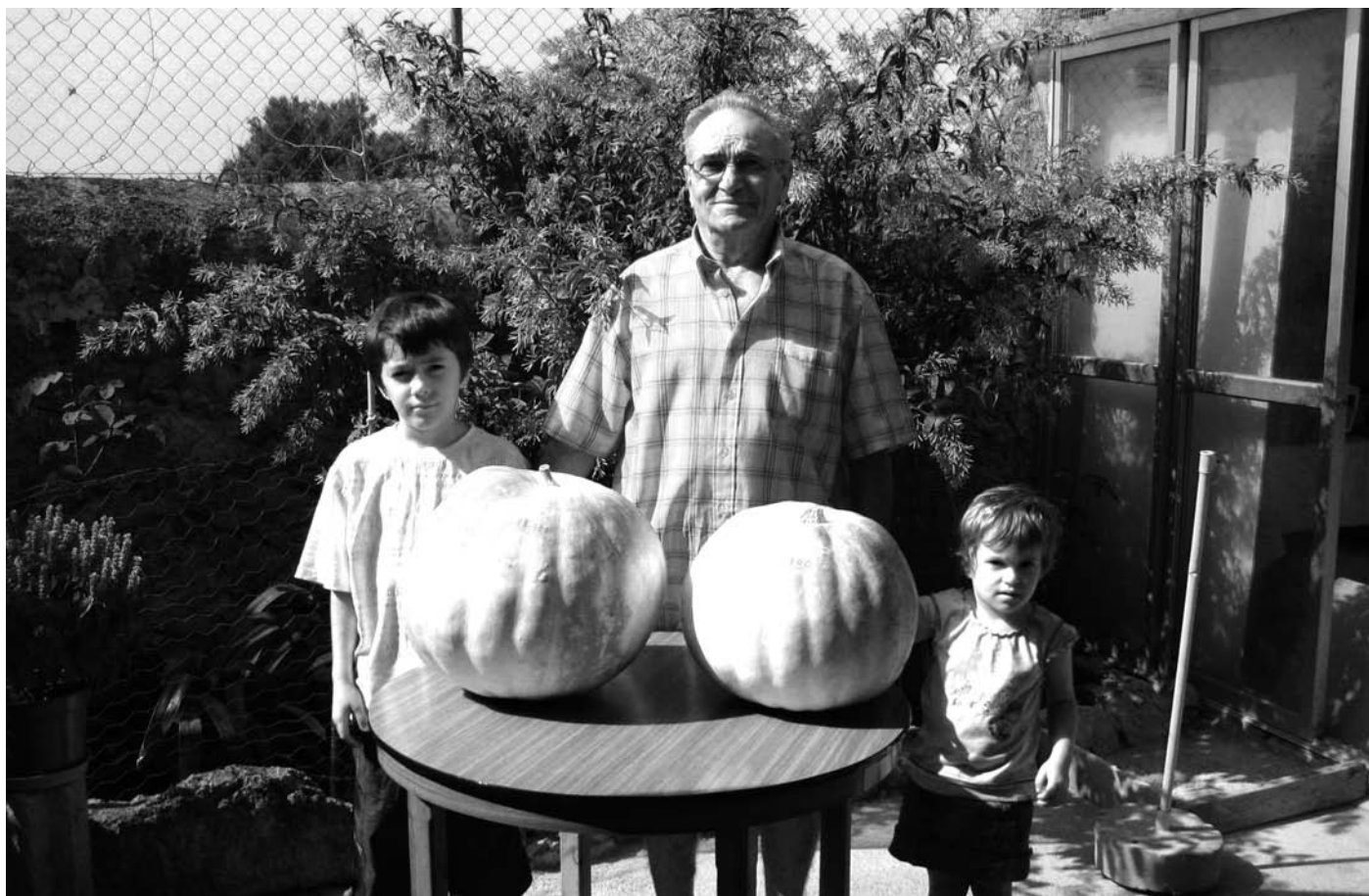
Per part nostra vos desitjam molts d'anys a tots i fins a l'any qui ve, si Déu ho vol.

entrevista

LES CARABASSES DE'N JOAN AMENGUAL MIRALLES.

Text i foto: Joan Andreu

M'AGRADA MOLT CONREAR EL MEU HORTET I VEURE COM DE LES LLAVORETES QUE HE DEIXAT DINS LA TERRA VAN CREIXENT LES HORTALISSES.

Amb el propòsit d'informar-me per després poder-ho comunicar als lectors d'aquesta revista, un calorós matí d'aquest mes de setembre em vaig dirigir, armat dels ormeigs per poder escriure i la càmera fotogràfica, al carrer de Molinets, a la casa d'en Joan Amengual Miralles per entrevistar-lo, puix que m'havia assabentat que tenia unes enormes carabasses conreades per ell mateix a l'hortet que té darrera Sa Plaça des Rubiol.

Això sí, abans d'anar-hi vaig voler saber algunes característiques i propietats d'aquest producte dels nostres camps, i sense pensar-m'ho dues vegades vaig obrir l'ordinador i em vaig capficar dins Google, aquesta font a on anam a beure els qui tenim set de saber coses, però que ens escasseja l'aigua dels propis coneixements.

Sembla ser que la carabassa és originària del migjorn d'Àsia, d'on passà a Amèrica. A Europa hi arribà el segle XV, quan els espanyols la portaren des del nou continent. Actualment es conrea per tot el món. Bàsicament hi dues grans varietats

de carabasses: les d'estiu i les d'hivern. Dins aquest darrer grup hi figura la carabassa de cabell d'àngel, que tant escau a la nostra ensaimada. Són 850 les espècies conegudes, que fan que hi hagi carabasses de totes formes: redones, aplanades, ovalades o allargades com una botella; i mides que també varien molt: n'hi ha de petites com una pilota de tennis i d'altres que poden arribar a assolir un diàmetre d'uns quaranta centímetres.

El principal component de la carabassa és l'aigua, que fa que aquesta cucurbitàcia aportí poques calories a l'organisme. Quant a vitamines és molt rica en vitamina A, que afavoreix sobretot la visió.

Idò amb aquest bany de cultura ràpida d'ordinador, vaig arribar a can Joan, que així que em veié em rebé molt cordialment, fent-me passar a la part posterior de l'habitatge, a un corralet que feia goig d'estar-hi, amb plantes exuberants, talment la miniatura d'una pluviòsilva americana, formant un emparat que fa d'aquell espai un lloc fresquívol fins i tot a les hores de més calor. I allà a la fresca, asseguts a unes cadires al voltant d'una tauleta baixa i acompanyats per dos simpàtics nétets seus, començarem l'entrevista.

Joan, tenc entès que tu no ets natural de Santa Maria del Camí, que ets, com jo mateix, el que se'n diu un extern.

Certament així és. Vaig néixer a Marratxí. Quan era jove els dies de festa venia com molts d'altres a aquest poble cercant diversió, i el que vaig tenir la sort de trobar-hi va ser la dona que seria, i és, la companya de la meua vida, N'Aina Ordines Busquets, amb qui em vaig casar. D'aleshores ençà vivim en aquest poble que consider con el meu propi. Tenim dues filles i un fill, a més d'aquests nétets que ens han fet tornar joves. Com si tornàssim a ser pares una altra vegada.

Abans de continuar m'agradaria que em diguessis el nom amb el que ets conegut pels veïns del poble. Sovint no basten els llinatges per ser reconegut.

Em diuen en Joan "es Portolà", o també en Joan "de Son Mayol", perquè vaig estar a la possessió d'aquest nom, que es troba part damunt Els Coscois, en el terme de Marratxí.

Puc dir que feies de conrador?

No. El meu ofici és el de picapedrer. Ara ja estic jubilat i les meves distraccions són la partida de truc que faig amb els companys cada tarda al bar de la Tercera Edat, i les estones que pas a l'hortet arreglant les plantes.

Joan, he vengut perquè algú em va siular que tens unes carabasses d'uns 20 kgs. fetes teves, i m'agradaria poder-les fotografiar per mostrar-les als lectors de Coanegra.

Idò ara mateix te les trec i ho podràs fer. Ja sé que hi ha carabasses més grosses que aquestes meves, però jo estic encantat pel fet d'haver-les criades al meu hortet. He de dir-te que és la primera vegada que aconseguisc uns exemplars d'aquesta mida. Altres anys no passaven de ser unes carabasses com n'hi ha moltes.

A què diries que és degut aquest canvi d'enguany?

La veritat és que no ho sé cert, però per a mi deu ser cosa de la quantitat de fems que vaig posar al clot quan les sembrava, i que tot el temps els vaig donar aigua a voler.

M'imagín que amb l'èxit d'enguany deus tenir ganes que torni a ser temps de sembra, per intentar superar-te.

Idò sí, ja ho pots ben creure, que és així. M'agrada molt conrear el meu hortet i veure com de les llavorettes que he deixat dins la terra van creixent les hortalisses, primer a poc a poc, fins a tornar-se unes esplèndides plantes carregades d'uns fruits que fan goig. Amb l'experiència passada no dubtis que en tornaré fer, de carabasses, amb l'esperança d'aconseguir-ne encara de més grosses.

Doncs quedam emplaçats per a la propera collita. Et desitjam que les teves il·lusions es compleixin feliçment. No saltres, si Déu ho vol, tornarem per donar-ne testimoni. Gràcies Joan per haver-nos atès tant bé.

Gràcies a vosaltres per la deferència que m'heu demostrat.

ESTANC Nº 1

**Papereria
Tabac
Servei de fax**

Horari:
Dilluns a divendres
de 9 a 14 h.
i de 15,30' h. a 20 h.

**Dissabtes i
diumenges de 9 a 14 h.**

FONER

**VIVERS
SANTA
MARIA**

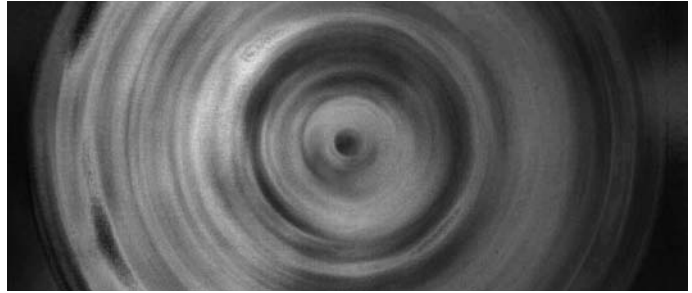
947 9119

**Camí des Raiguer, 77 - Santa Maria del Camí
Tel: 971 140 041**

breus

NOVA EXPOSICIÓ DE MIQUEL SALOM.

Dins el marc de la pròxima Nit de l'Art, el 18 de setembre, a Palma, el nostre paísà Miquel Salom presenta una nova exposició de fotografia artística i de recerca estètica. La mostra té per títol **"esperant"**, i és a la Galeria Joan "Oliver" Maneu del carrer Montcades.

PEP BANYO AL 2N FESTIVAL DE LA CANÇÓ SA MARJAL 08.

Pep Banyo, el fundador a Pòrtol l'any 1974 del grup de teatre i animació que es va convertir en un referent dins Mallorca, s'Estornell, a partir de la cançó següent va improvisar un blues que posà la pell de gallina als assistents. Lamentam en aquests moments no poder reproduir la lletra de les estrofes que va improvisar en viu damunt l'escenari de sa Marjal.

Vull arribar a son Servera

Vull arribar a son Servera
Abans que es posi el sol (bis)
Fa hores que camin
I estic cobert de pols

Escoltau madona
Preparau un bon cuinat (bis)
He fet feina tot lo dia
I ara venc afamegat

Contava amb un amic
Però m'ha deixat penjat (bis)
I encara em deman
Que és el que li ha passat

Vull arribar a son Servera
Per si tenc un poc de sort (bis)
Tal com hem van ses coses
No tenc a on caure mort

L'ACTOR SIMÓ ANDREU GUARDONAT.

MAF

En la celebració de la Diada de Mallorca, del dia 12 de setembre, el Consell de Mallorca, rememora la jura de les "Franqueses i privilegis del Regne de Mallorca" per part de Jaume II, primer monarca de la dinastia privativa de Mallorca.

L'acte institucional que va tenir lloc al Teatre Principal de Ciutat i fou presidit per Francina Armengol, presidenta del Consell de Mallorca, i va reconèixer la tasca de diferents persones i entitats destacades en el món de la cultura i l'esport

Els Premis Jaume II, - en la seva edició de l'any 2008- varen nomenar fill predilecte de l'illa de Mallorca, a títol pòstum, Guillem Cifre de Colonya i entre d'altres guardonats amb la medalla d'or (el pintor pollencí Dionís Bennàssar, el esportistes Rafael Nadal, Joan Llaneras, Antoni Tauler i Rudy Fernández...) hi havia l'actor Simó Andreu que viu al nostre poble.

L'actor fou l'encarregat d'agrair en nom de tots els guardonats l'acte de reconeixement i en el seu parlament i va apellar a l'estima cap a l'illa de Mallorca com a tret comú.

Foto: Rafel Pisà.

INSTAL.LADORA STA. MARIA

Llorenç Sans Rosselló

**C/ Casesnoves N° 23
Sta Maria
TEL: 971 62 06 02**

MIQUEL SERN

INSTAL·LADOR ELECTRICISTA

**c/. Quartades nº 1- 2º - 1
07320 Santa Maria de Camí**

**TEL. 971 14 02 09
971 62 10 66
MÓVIL: 649 49 64 19**

FESTES SON FANGO 2008.

Pep Toni Miras
Fotos: M.A. Ferrer

"SAVIDAESUNAFESTA", GRUP GUANYADOR DE LA I GIMCANA D'ESTIU.

Els passats dies 15, 16 i 17 d'agost Santa Maria es va convertir en un vertader centre de diversió. La barriada de Son Fango preparà un seguit d'actes molt diversos per celebrar la festivitats de Sant Bernat.

Tot començà el divendres, amb la I Gimcana d'estiu. Mentre es realitzava la gimcana, organitzada per un grup de joves, a la barriada de Son Fango es va fer una desfilada de nins i nines amb vestits de la Primera Comunió d'aquells anys. Acabada la desfilada, el grup Sol Brasileño va animar els assistents. Devers la mitja nit, quan tots els grups de la gimcana havien acabat les proves i s'havien concentrat a Son Fango, passàrem a la prova final: cantar al *karaoke*. Grup per grup pujaren al cadafal per cantar una cançó, mentre que el jurat puntuava les seves actuacions. Més tard l'escuma va ser la present. Amb molta de música i bon ambient s'acabà la nit amb la festa d'escuma.

El dissabte 16 va ser la nit de la "berbena". L'Orquestra Migjorn va animar la gent assistent amb els seus pasdobles, blues, sambes, etc. Quan l'ambient ja s'havia encalenticit tocà el torn a Ossifar Rivaival, grup revelació aquest any. Tot

i que no hi va haver gran nombre de públic, cal dir que és un grup molt seguit aquest estiu.

Per posar punt i final a aquestes festes, el diumenge dematí es varen fer les tradicionals corregudes de joies, on infants i adults corregueren per endur-se'n algun regalet. Ja de nit, el grup Antic Grup de Teatre Es Convent va representar l'obra original de Xesc Forteza "Triumfos, oros". Després de l'obra, coca i vi per a tothom, com ja és tradicional per acabar les festes de Sant Bernat a la barriada de Son Fango.

I Gimcana d'estiu

Per primer any, a causa de la poca participació del poble als playbacks que sempre es feien a les festes de Sant Bernat, es

va realitzar una gimcana per a joves sota el títol de Creuer pel Mediterrani. Aquesta gimcana, organitzada per un grup de joves del poble, va tenir molta participació. A diferents placetes del poble es duïen a terme proves relacionades amb ciutats del mar Mediterrani, com Còrsega, La Valleta, Menorca, etc. Devers la mitjanit es tornaren a concentrar tots els grups a la placeta de Son Fango per realitzar la darrera prova: cantar el *karaoke*. Al final de la nit "Ses Karreketes" varen acabar en tercera posició, "Ses Conxes" en segona i el grup guanyador va ser "Savidaesunafesta", que com a premi tingueren un fabulós sopar a Can Beia. A més cal dir que tots els grups de la gimcana tenen un petit obsequi, el qual poden passar a cercar per la Biblioteca Cas Metge Rei a partir de l'1 d'octubre.

APUNTS DEL PLENARI MUNICIPAL DE L'AJUNTAMENT DE SANTA MARIA DEL CAMÍ, DIJOUS 31 JULIOL DEL 2008.

Guillem Ramis >>>Regidor de EU-EV a l'Ajuntament de Santa Maria del Camí

Com tantes altres vegades l'inici del plenari es fa sense l'aprovació de les actes anteriors perquè encara no estan redactades. EU-EV demanem que consti en acta la nostra protesta. La batlessa, com era d'esperar, excusa la manca de les actes dels plenaris anteriors argumentant que en els darrers mesos s'ha tingut gran quantitat de feina a l'ajuntament, excuses que EU-EV no compartim.

De l'ordre del dia destaquen els punts 1, 2 i 6, que podem resumir en un de sol referit a l'adquisició de Ca s'Apotecari per fer-hi un ecomuseu, la sol·licitud d'ajuda a la Conselleria d'Indústria, l'inici de l'expedient d'adquisició de l'immoble i l'aprovació de la modificació de crèdits del pressupost amb càrrec al romanent de tresoreria de l'any 2007. Totes aquestes qüestions foren aprovades amb els vots favorables de PSOE, UM i GPSM, i l'abstenció de PP i EU-EV.

El punt 3, correcció de deficiències de les normes subsidiàries per requeriment del Consell de Mallorca en data del mes d'abril del 2007, també fou aprovat amb els vots favorables de l'equip de govern municipal, PSOE, UM i GPSM, i l'abstenció de PP i EU-EV. Les normes subsidiàries que s'estan tramitant són massa permissives, no ens agraden, permeten un desenvolupament del poble excessiu, no serveixen per crear un poble sostenible i agradable per viure i, malgrat que s'han de corregir les deficiències que se'ns reclamen per part del Consell de Mallorca, és mal d'entendre que hagin de passar més de quinze mesos perquè l'Ajuntament de Santa Maria del Camí pugui aportar la informació requerida sobre unes normes subsidiàries que ja porten més de deu anys de retard.

El punt 4, resolució del contracte per a la realització de la reforma del carrer Església i una part de la plaça dels "Caidos", era inevitable per la manca d'activitat de l'empresa, però EU-EV ens vàrem abstenir perquè no estem d'acord amb el projecte que es pretén portar endavant i tornarà a sortir talment a concurs perquè el realitzi una altra empresa.

El punt 5, ampliació del termini d'al·legacions al Catàleg de Béns Patrimonials fins al 30 de setembre, va ser aprovat per tots els grups municipals. És evident que manquen aportacions i es requereix més temps perquè el catàleg

estigui ben fet. Llàstima que l'equip de govern municipal es mantingui amb tanta tossuderia i no vulgui aprofitar el temps per constituir la nova Comissió del Patrimoni amb els criteris acordats pel plenari del mes de novembre del 2005. Podríem disposar de l'aportació i l'assessorament de gent qualificada i representativa de les diferents sensibilitats municipals i no haver de dependre dels criteris d'una comissió que porta més de deu anys sense renovació i fora del seu termini de vigència.

El punt 7 va ser la moció d'EU-EV per rebutjar la directiva comunitària que autoritza els estats a permetre acords individuals (empresa/treballador) per allargar les jornades setmanals de treball fins a les 60 hores. S'aprovà la moció per unanimitat de tots els grups municipals i l'ajuntament instarà el Parlament Europeu a rebutjar aquesta directiva comunitària.

El punt 8, fora de l'ordre del dia, fou sobre les tarifes de consum d'aigua, una altra moció d'EU-EV que per votació s'acceptà que pugui ésser discutida com a moció d'urgència, ja que fou registrada el 24 de maig i no sabem per què no havia estat inclosa en l'ordre del dia. El motiu de la moció no és altre que canviar un sistema injust de tarifes; actualment els consumidors responsables subvencionen els grans consumidors d'aigua municipal de Santa Maria del Camí i no hi ha un sistema d'incentius per afavorir l'estalvi ni de penalització per reduir l'abús.

La tarifa progressiva aplicada als domicilis amb una sola persona empadronada és la mateixa que s'aplica als domicilis on viuen famílies nombroses. Un consumidor petit de 10m³ d'aigua paga cada m³ a 1,85 euros, i un consumidor de 40m³ d'aigua paga cada m³ a 1,02 euros.

La tarifa més elevada per als grans consumidors d'aigua municipal és de 2,91 euros per cada m³, bastant més barat que comprar-la a un distribuïdor d'aigua potable a domicili.

Cap grup municipal no va discutir aquesta situació injusta de les tarifes d'aigua que aplica l'ajuntament, però amb l'excusa que no s'aportava un estudi econòmic i que el Govern balear està preparant una proposta sobre la qüestió de les tarifes progressives, la moció va ser rebutjada per la resta dels grups municipals PSOE, UM, PP i GPSM. EU-EV ens quedarem sols defensant la proposta presentada.

Tarifes de consum d'aigua de l'Ajuntament de Santa Maria del Camí.

D'1 a 36 m ³ de consum bimestral per domicili:	0'39 euros per m ³
De 37 a 50 m ³ de consum bimestral per domicili:	0'96 euros per m ³
Més de 50 m ³ de consum bimestral per domicili:	2'91 euros per m ³

Cost del consum bimestral d'aigua a
Santa Maria del Camí, inclosos tots els impostos
(IVA 7% + cànon variable + clavegueram + cànon fix)

10 m³ d'aigua = 1,855 euros / m³

$10 \text{ m}^3 \times 0,39 = 3,90 + 0,27 + 2,47 + 6,27 + 5,64 = 18,55 : 10 = 1,855 \text{ euros.}$

40 m³ d'aigua = 1,022 euros / m³

$36 \text{ m}^3 \times 0,39 + 4 \text{ m}^3 \times 0,96 = 17,88 + 1,25 + 9,87 + 6,27 + 5,64 =$
 $40,91 : 40 = 1,022 \text{ euros}$

126 m³ d'aigua = 2,452 euros / m³

$36 \text{ m}^3 \times 0,39 + 14 \text{ m}^3 \times 0,96 + 76 \text{ m}^3 \times 2,91 = 248,64 + 17,40 + 31,08 + 6,27 + 5,64 = 309,03 : 126 = 2,452 \text{ euros}$

Tarifes de consum d'aigua de l'Ajuntament de Palma

D'1 a 10 m ³ de consum bimestral per domicili:	0,51 euros per m ³
De 11 a 20 m ³ de consum bimestral per domicili:	0,69 euros per m ³
De 21 a 40 m ³ de consum bimestral per domicili:	1,12 euros per m ³
De 41 a 80 m ³ de consum bimestral per domicili:	2,49 euros per m ³
Més de 80 m ³ de consum bimestral per domicili:	4,57 euros per m ³

Famílies nombroses: tot el consum a 0,69 euros m³

Tarifa industrial: tot el consum a 1,50 euros m³

Transport d'aigua potable amb camions a domicili, inclosos tots els impostos.

(consulta telefònica a dues empreses diferents)

13 m³ amb tots els impostos inclosos: 60 euros = 4,61 euros / m³

10 m³ amb tots els impostos inclosos: 50 euros = 5,00 euros / m³

6 m³ amb tots els impostos inclosos: 40 euros = 6,66 euros / m³

opinió

SOBRE L'ENDARRERIMENT DE LES OBRES A LA PLAÇA DELS CAIGUTS.

MR

Algunes persones ens han comunicat el seu malestar per l'endarreriment de les obres a la plaça dels Caiguts. S'havia anunciat que el començament d'obres seria a principis d'aquest any, però els mesos van passant i no hi ha cap senyal de començament d'obra.

L'empresa Quimipres, que tenia adjudicat fer-les, va presentar concurs de creditors (suspensió de pagaments) fa uns mesos, i no podrà dur-les endavant.

Cal recordar que aquest projecte de remodelació incloïa la retirada de la polèmica creu dels caiguts, que seria traslladada al cementeri municipal, mesura que acabaria amb la vergonya per a molts de ser un dels darrers pobles de Mallorca que encara mantén simbologia franquista i falangista a la via pública.

Així mateix és una desgracia que justament ara ens falli l'empresa constructora, amb tot l'endarreriment que ja du aquest tema. Es d'esperar que l'ajuntament actuï amb tota diligència per fer la nova adjudicació i que els terminis previstos no s'allarguin de més.

HERBICIDES.

MR

El passat 8 de setembre un vehicle especial del Consell Insular de Mallorca estava fumigant amb herbicida la vorera de la carretera d'Inca, devers el Serral. Per cert, eren devers les 9 del matí, i aleshores per la seva amplitud causava una considerable retenció al trànsit. Amb tot el que s'ha parlat sobre medi ambient i sobre el risc d'herbicides i pesticides que s'infiltrin al subsòl per a la salut humana, com és possible que una institució que hauria de vetllar pel bé comú encara mantengui aquesta pràctica contaminant i insostenible? A més, és admissible que es faci sense avisar els veïnats i afectats dels danys i riscos?

UN CASAL AMB MOLTES POSSIBILITATS.

AC

Ara que l'ajuntament està intentant comprar Ca s'Apotecari..., no seria millor idea fer una proposta a Vicenç Grande per comprar-li el casal que ha fet a la plaça Nova? Aprofitant la crisi de Drac, que necessita vendre amb urgència, podria ser que acceptés una oferta raonable. És un edifici que té una situació molt bona dins el poble i a darrera té el vial i una zona en expansió.

NOTICIES DE CAS METGE REI.

Maria- Antònia Ferrer i Vidal

Des d'aquestes pàgines vos informam de les darreres adquisicions per al fons documental de la Biblioteca Cas Metge Rei les darreres setmanes.

LLIBRES

ALBORCH, Carmen, "Solos". Editorial Planeta
BROWN, Sarah. "Recetas vegetarianas del mundo". Editorial RBA
FREIRE, Espido, "Soria Moria". Editorial Algaida
GAVALDA, Ana. "El consol". Edicions 62. Col·leccio El Balanci
RAMIS, Lluïcia. "Cosos que et passen a Barcelona quan tens 30 anys". Ed. Columna
MENDOZA, Eduardo. "El asombroso viaje de Pomponio Flato". Editorial Seix Barral
MONZO, Quim. "Mil cretins". Editorial Quaderns Crema
OLIVER, Joan Miquel. "El misteri de l'amor". Editorial Empúries
PAMUK, Orhan, "Em dic vermell". Bromera. Eclectica
SANCHEZ PIÑOL, Albert. "Tretze tristos trangols". Editorial La Campana
SIERRA I FABRA, Jordi, "Cuatro dias de enero". Editorial Plaza & Janes
VALRIU, Caterina; VIBOT, Tomas, "El Rei en Jaume I. Un heroi històric, un heroi de llegenda", . J. Olañeta, Editor- Consell de Mallorca
URREIZTIETA, Esteban. "Los March, la fortuna silenciosa"; Editorial

CDS

AMARAL, "Gato negro-Dragon rojo". Emi
EL CANTO DEL LOCO, "Personas", BMG music Spain
GARCIA, Manolo, "Saldremos a la lluvia", Sony BMG
GOSSOS, "Gossos". Magna Music
MANA, "Arde el cielo" (vivo), Warner Music

DVDS

BAYONA, J.A. orfanato; El, Rodar y Rodar Cine y Television, Telecinco Cinema
MARTINEZ-LAZARO, Emilio, 13 rosas; Las, Sony Pictures

... i moltes altres novetats

Respecte als concursos organitzats a la biblioteca, darrera les pistes del "**Llibre amagat**" del mes de juliol s'hi amagava **El diari d'Anna Frank**, la història d'una nina jueva que relata en el seu diari personal la invasió nazi a Holanda, i conta com amb altres set persones (entre elles el seu pare i la seva germana) es varen amagar a les oficines d'una empresa des

del juny de l'any 1942 fins l'agost del 1944, i on expressa els seus sentiments, les seves emocions i pors, i les grandeses i debilitats de totes les persones que varen conuiu en aquest amagatall

"El personatge misteriós", amagat darrera les pistes del nostre concurs del passat mes de juliol varen ser **Els set nans**, personatges protagonistes del conte de na Blancaneus, història procedent de la tradició europea escrita pels **Germans Grimm**.

En aquesta ocasió els guanyadors d'aquest concurs han estat en Guillem Colomar Matas i n'Adrià Ferragut. L'enhorabona a tots dos!!

A continuació vos oferim un fragment del text del Llibre Amagat del mes de setembre;

"Pidió las llaves a la sobrina del aposento donde estaban los libros autores del daño, y ella se las dio de muy buena gana. Entraron dentro todos, y la ama con ellos, y hallaron más de cien cuerpos de libros grandes, muy bien encuadernados, y otros pequeños; y, así como el ama los vio, volviose a salir del aposento con gran priesa, y tornó luego con una escudilla de agua bendita y un hisopo, y dijo:

- Tome vuestra merced, señor licenciado; rocíe este aposento, no esté aquí algún encantador de los muchos que tienen estos libros, y nos encanten, en pena de la que les queremos dar echándolos del mundo.

Causó risa al licenciado la simplicidad del ama y mandó al barbero que le fuese dando de aquellos libros uno a uno, para ver de qué trataban, pues podía ser hallar algunos que no mereciesen castigo de fuego.

-No -dijo la sobrina-, no hay qué perdonar a ninguno, porque todos han sido los dañadores: mejor será arrojillos por las ventanas al patio y hacer un rimero de ellos y pegarles fuego; y, si no, llevarlos al corral, y allí se hará la hoguera, y no ofenderá el humo".

Esperam la vostra participació!!!

HORARI BIBLIOTECA

De dimarts a divendres: de 16'00 a 20'00 h.

Dimarts i dijous: de 10'00 a 14'00 h.

I dissabtes: de 9'00 a 12'00 h.

cultura

EMIGRANTS SANTAMARIERS A L'ARGENTINA.

Margalida Canyelles Marcé

ELS QUE DUIM ANYS ENGANYATS A LES RECERQUES GENEALÒGIQUES SABEM BÉ QUE CADA PAS QUE S'AVANÇA SEMPRE PLANTEJA NOUS REPTES, CONTÍNUAMENT APAREIXEN QÜESTIONS A RESOLDRE, INFORMACIONS QUE VOLS AMPLIAR. PERÒ PASSA QUE QUAN ETS DAVANT EL QUE CERCAVES SORGEIXEN NOUS DUBTES I S'OBREN ALTRES FRONTS DE RECERCA; AIXÍ QUE TOT PLEGAT ESDEVÉ UNA TASCA ENGRESCADORA QUE SEMPRE ET MANTÉ OCUPAT PLANIFICANT, FENT SUPOSICIONS, PRIORITZANT LES RECERQUES..., EN DEFINITIVA UN MAI ACABAR! PERÒ AQUÍ TAMBÉ ESTÀ LA GRÀCIA: PERQUÈ L'EMOCIÓ PER LES TROBALLEES QUE VAS FENT, LES SUPOSICIONS QUE VAS CONFIRMANT NO TENEN PREU I GENEREN UNA SATISFACCIÓ INDESCRIPtible. LA HISTÒRIA QUE VE A CONTINUACIÓ EXPLICA UNA D'AQUESTES EXPERIÈNCIES GRATIFICANTS.

Ja era ben petita quan a can Vinyes passava llargues estones mirant les fotos que es guardaven dins la maleta de cartró que la meva mare feia servir per anar a l'escola. Entre aquestes fotografies hi havia les que Maria Pisà Roca enviava a la meva padrina des de Mar del Plata a l'Argentina.

Aquesta dona descendia de can Vinyes i havia viscut a la casa avui propietat de Catalina Gamundí Pisà i Josep Frontera Mas. De fet Antoni Gamundí Sastre va comprar-la a aquesta gent una vegada ja varen estar establerts allà. Partiren als voltants dels anys trenta amb dos ninets petits i allà encara en varen néixer sis més.

Sempre vaig estar temptada de contactar amb ells per veure si tenien fotografies antigues de la germana del meu repadrí i per conèixer detalls de la seva experiència.

M'ho vaig estar pensant durant molt de temps, però no em decidia. D'això fa anys fins que el passat 21 de novembre vaig enviar aquest correu a la Casa Balear de Mar del Plata:

De: MCANYELLES MARCÉ <mcanyellesmarce@telefonica.net>

Fecha: 21 de noviembre de 2007 18:01:23 GMT+01:00

Para: casabaleardemardelplata@speedy.com.ar

Asunto: solicitud información

Me llamo Margalida Cañellas Marcé. Me gustaría saber si pueden ayudarme a contactar con los descendientes de una familia originaria de Santa María del Camí (Mallorca). Soy una nieta de una prima segunda de Maria Pizá Roca, nacida en Santa Maria del Camí a principios de 1900. Esa señora se casó con Rafael Ramis Amengual y en los años 30 se trasladaron a Mar del Plata con sus hijos. Creo que regentaban un chiringuito en la playa. Una de las hijas, Francisca Ramis Pizá, se casó con un argentino apellidado Lafronconi y tuvieron una hija llamada Esther Lafronconi Ramis.

Tengo curiosidad por saber si todavía residen en Mar del Plata los descendientes de esta familia. Mi interés radica en que he hecho el árbol genealógico de la familia y la historia de la casa que ellos habitaron en Mallorca.

I aquest va ser el correu que vaig rebre el 18 de gener de 2008:

De: María Victoria Agüero Fecha: 18 de enero de 2008 22:45:19 GMT+01:00 Para: <mcanyellesmarce@telefonica.net> Asunto: Descendientes de María Pizá	
<p>Margalida, Antes que nada queríamos disculparnos por la tardanza en contestar su mail. Entre los preparativos para las fiestas de fin de año, Navidad, Año Nuevo y vacaciones se nos pasó el tiempo. Nosotras somos María Carla Agüero y María Victoria Agüero, bisnietas de María Pizá Roca, nietas de Francisca Ramis Pizá e hijas de Lidia Esther Lafranconi. Efectivamente como usted menciona en su mail, Maria Pizá y Rafael Ramis se instalaron en Mar del Plata en los años 30 y formaron una numerosa familia con 8 hijos, todos ellos y sus descendientes residen en esta ciudad. Ni bien nos informaron de su mail desde la Casa de las Islas Baleares de Mar del Plata, mi abuela y nosotras nos alegramos muchísimo ya que los datos mencionados por usted son correctos y efectivamente somos descendientes directas de María Pizá Roca. Nuestra abuela siempre tuvo interés en rastrear sus orígenes en España pero a falta de datos nunca llegamos muy lejos, por ello nuestra alegría al recibir noticias tuyas. Podríamos colaborar con usted en la elaboración del árbol genealógico de la familia ya que es una tarea que siempre quisimos hacer pero no teníamos contacto con ningún familiar en España. Ojalá que podamos mantener este contacto, aunque sea vía mail para conocernos y poder completar nosotras con nuestros ancestros y ustedes con los descendientes, la parte de la historia que nos falta. Saludos cordiales, Carla y Victoria</p>	

A partir d'aquí es va iniciar un intercanvi d'imatges i d'informacions sempre carregats de l'emotivitat que es fa patent quan un aconsegueix una cosa que fa temps que desitjava. Aprofitaré l'ocasió per mostrar algunes de les fotografies i donar a conèixer qui era aquesta família d'emigrants santamariers:

Maria Pisà Roca, Vinyes, va néixer el 27 d'agost del 1900. Era filla de Maria Roca Amengual i de Macià Pisà Juan. Malauradament la seva mare morí a l'edat de 22 anys de febre tifoidea al cap d'un mes del part.

La nineta es va criar a casa dels padrins materns. Aquests eren Bartomeu Roca Garau, de can Garba, en el camí d'Alaró, devora can Dols, i Joana Maria Amengual Rotger, de can Vinyes, germana del meu repadrí. Els tres vivien a la part de casa de can Vinyes que Bartomeu tenia com a part de l'herència paterna i aquest la tenia per compra a Gabriel Rotger Dols.

Mentre, a l'altra part de casa de can Vinyes hi vivia el germà petit de la padrina de la nina, Martí Amengual Rotger junt a la seva dona Bàrbara Canyelles Morro.

Els seus padrins paterns eren Tomàs Pisà Amengual (padrí dels germans Pisà Dols de son Torrelleta) i Maria Aina Juan Capellà.

El seu pare, Macià Pisà Juan, era germà de l'amo en Tomàs de son Torrelleta. Va contreure segones núpcies amb Francesca Borrás Mesquida Puça, filla de Pere Borrás Amengual i d'Engràcia Mesquida Oliver.

Fruit del segon matrimoni varen néixer un nin i una nina. El fill, Tomás Pisà Borrás, morí a l'edat de 16 anys d'una pneumònia. La filla, Engràcia Pisà Borrás, es va casar amb Miquel Gelabert Far. Els fills d'aquest matrimoni són els germans Gelabert Pisà: en Toni, ja difunt, na Francesca, en Macià i n'Engràcia, que actualment viuen a les cases de cas Canyís.

Sembla que Macià Pisà Juan va sortir de Mallorca i va morir fora de l'illa. De fet degué partir abans del 1927, data de la defunció del seu fill Tomàs.

Maria Pisà Roca va contreure matrimoni el 8 d'octubre del 1921, a l'edat de 21 anys, amb Rafel Ramis Amengual de 25 anys, jornaler.

LA MEVA PADRINA MARIA AMENGUAL CANYELLES, NASCUDA EL 6 DE GENER DEL 1901, JUNT AL SEU GERMÀ MARTÍ, VEÏNS, PARENTS I COMPANYS DE JOC DE MARIA PISÀ ROCA.

AQUESTES SÓN LES CASES DE CAN VINYES ABANS DE SER REFORMADES. MARIA PISÀ ROCA I RAFEL RAMIS AMENGUAL VIVIEN A LA QUE ESTÀ SITUADA A LA DRETA. A LA CASA DE L'ESQUERRA HI VIVIA MARIA AMENGUAL CANYELLES, LA MEVA PADRINA MATERNA. A MÉS DE VEÏNES EREN PARENTES.

Rafel Ramis Amengual, Mè, va néixer el 10 de juny del 1896. Era fill de Joan Ramis Serra, picapedrer natural de Marratxí però que vivia a Santa Maria, i de Francesca Amengual Rubí de Santa Maria.

Els seus padrins paterns eren de Marratxí i es deien Rafel Ramis Cabot i Antònia Serra Oliver.

Els padrins materns eren Miquel Amengual Ribes de Marratxí, de can Vent, i Joana Maria Rubí Vich de Santa Maria, de can Negre.

Dos dels vuit fills que va tenir el matrimoni Ramis Pisà nasqueren aquí a Santa Maria i quan partiren de cap a l'Argentina eren molt petits. Aquests dos nins eren en Joan i na Francesca Ramis Pisà.

ENGRÀCIA PISÀ BORRÀS, MARE DELS GERMANS GELABERT PISÀ DE CAS CANYÍS. AQUESTA DONA ERA GERMANA DE PARE DE MARIA PISÀ ROCA QUE VA ANAR-SE'N A L'ARGENTINA.

AQUESTA FOTOGRAFIA DEL MATRIMONI RAMIS PISÀ AMB ELS VUIT FILLS LA VA ENVIAR MARIA PISÀ A LA MEVA PADRINA AMB EL SEGÜENT TEXT EN EL REVERS: "MARIA VIÑAS CON CARIÑO TE MANDO TODA MI FAMILIA EN ESTA FOTO Y A VER QUÉ TE PARECE LOS HIJOS QUE TENGO."

D'ESQUERRA A DRETA: JUAN, FRANCISCA (ELS DOS QUE NASQUEREN A SANTA MARIA), MARÍA RAQUEL, ALFREDO, ANTONIA I MAGDALENA. EL NIN QUE SEU DEVORA MARIA PISÀ ÉS ROLANDO I L'ALTRE QUE ESTÀ DEVORA RAFEL RAMIS ÉS CARLOS. A DIA D'AVUI ENCARA SÓN VIUS I RESIDEIXEN A MAR DEL PLATA FRANCISCA, MARÍA RAQUEL, MAGDALENA I CARLOS RAMIS PIZÀ.

EL "XIRINGUITO" QUE RAFEL I MARIA TENIEN A LA PLATJA DE MAR DEL PLATA. RAFEL RAMIS AMENGUAL ÉS EL DEL DAVANTAL. LA NINA ÉS MIRTA LAFRANCONI RAMIS UNA NÉTA DE RAFEL, FILLA DE FRANCESCA.

Per tal de relacionar Rafel Ramis Amengual amb els actuals parents santamarieris direm que la mare de l'amo en Joan Amengual Ramis Ganyirro (100 anys) era una germana seva.

Curiosament el pare de Bernat Ramis Amengual Mè i la sogra d'aquest Maria Gelabert Amengual de can Vent eren cosins d'aquest Rafel que se'n va anar.

També són de la mateixa branca el Ramis dels Telèfons. Ramon Ramis Llull de sa benzinera i Joan Ramis Llull es Saig eren néts de Joan Ramis Cabot, fills de cosins per tant de Rafel.

UNA ALTRA FOTOGRAFIA DE RAFEL RAMIS AMENGUAL ACOMPANYAT DE LA SEVA FILLA MAGDALENA I D'UN AMIC DE LA FAMÍLIA.

del Calo AVELLANEDA 2645

Les dues fotografies de l'esquerra les va enviar Maria Pisà a can Vinyes. La de dalt correspon al casament de Francesca Ramis Pisà, la filla major. La fotografia que està a la seva dreta és una imatge actual de Francesca amb una de les seves nétes.

La nina de la foto és Lydia Esther Lafranconi Ramis, a qui també podem veure en una fotografia actual acompanyada de la seva filla Maria Victoria Agüero. La possible descendència d'aquesta nina sempre va ser una de les esperances de contactar amb algú d'allà tal com de fet ha succeït.

En un proper article seran els descendents d'aquests santamarieris els que des de Mar del Plata ens explicaran el procés d'arrelament a la terra d'acollida, a la nova terra, l'Argentina.

ONOMÀSTICA SANTAMARIERA.

RJ

Etimologia i relació multilingüe del noms propis tradicionals de Mallorca.

Antoni

Nom d'home i també de baptisme, procedent de l'antic i conegut nom personal llatí Antonius, que pot traduir-se per “digne de l'alabança”, nom format sobre el d'una prestigiosa gens (l) romana, Antonia, a la qual pertanyeren Marc Antoni (143 – 87 aC), l'orador, i el seu nét Marc Antoni (83-30 aC), el triumvir.

El seu origen sembla ésser prelatí o possiblement etrusc. Antonius i derivats com Antonianus o Antoninus eren noms freqüents en el món romà i ho foren més encara a l'era cristiana, ja que hi hagué sants i màrtirs que el dugueren, entre el quals trobam Sant Antoni Abad (250-356) i Sant Antoni de Pàdua (1195- 1231).

La forma llatina Antonius és usada en alemany i en les llengües del països nòrdics d'Europa; en basc o euskera pren la forma Andoni; en anglès s'usen Antony i la forma errada Anthony; en castellà Antonio, igual que en italià; en francès Antoine, i en occità i en sard Antoni; en portuguès António i Antao.

Amb aquest nom trobam:

Sant Antoni Abad (251 – 356), ermità. Coneixem la seva biografia a través de la vida que escrigué d'ell Sant Atanasi d'Alexandria. Nasqué a Queman (Egipte), al si d'una família benestant. Morts els seus pares es queda a la cura de la seva hisenda, però havent sentit la cridada de Jesús dona el seus béns als pobres i es retira a les muntanyes Pispir, prop del Mar Roig, però dada la seva popularitat i exemple es poblà aquella zona d'ermitans i l'any 323 es va retirar a un lloc de soledat més profunda al desert de Tebaida. Per dues vegades va tornar a Alexandria per ajudar Sant Atanasi en la lluita contra l'arrianisme. Morí el 17 de gener de l'any 356, data en què avui en dia se celebra la seva festa.

Sant Antoni de Pàdua, prevere i doctor de l'església. Va néixer a Lisboa l'any 1188, al si d'una família acomodada. Fou batejat amb el nom de Ferran i era fill de Martí Bouillon, cavaller del rei Alfons II de Portugal, i de Teresa Tabera. Als 19 anys ingressà al monestir lisboeta de Sant Vicenç dels canonges regulars agustins. Als dos anys, l'any 1219, s'ordenà prevere al monestir de Santa Creu de Coimbra. L'any 1220, quan les relíquies dels protomàrtirs franciscans passaren per Coimbra, Ferran pren la decisió d'unir-se a l'ordre franciscana com a frare menor amb el nom d'Antoni. Al final d'aquell mateix any el seu esperit evangelitzador fa que se'n vagi al Marroc, on contreu una greu malaltia que l'obliga a deixar Àfrica i retornar a Portugal, però una forta tempesta desvià el vaixell en què viatjava cap a Sicília. L'any 1221 assisteix al Capítol d'Assís, on es troba amb Sant Francesc, viu al convent de Monte Paulo a Forlì, en vida retirada d'oració i treball manual, i es quan es descobreix la seva eloqüència i la força de la seva predicació.

Com a professor de teologia i predicador va recórrer el sud de França i el nord d'Itàlia. L'any 1230, ja retirat, s'establí a la ciutat de Pàdua, on va escriure els seus Sermons. Va morir el 13 de juny del 1231. Aquesta ciutat va honorar el seu sepulcre amb un temple que amb el temps s'anomenà de Sant Antoni de Pàdua. Abans d'un any del seu òbit, el 30 de maig del 1230, fou canonitzat pel papa Gregori IX i declarat doctor de l'església per Pius XII el 16 de gener de 1946. La seva basílica a Pàdua té estatut pontifici reconegut en els Pactes de Letrán.

Antonio Vivaldi nasqué a Venècia l'any 1678; fou considerat el compositor i violinista italià més rellevant de l'època. Escrigué cinc-cents concerts, setanta sonates, quaranta-cinc òperes i obres de música religiosa.

Antoni Gaudí, natural de Reus, nasqué l'any 1852. És el màxim exponent de l'arquitectura moderna “Art nouveau” del segle XX. Una de les seves obres més importants és el temple de la Sagrada Família de Barcelona.

Antònia

Antònia, nom de dona d'origen llatí que significa “bella com una flor”. Aquest nom o el tradicional Antonina a Mallorca és tant popular com el seu corresponent masculí. Talment com l'escrivien els antics romans, Antonia, és usat

MARIA MAGDALENA A UNA ICONA DE L'ESGLÉSIA ORTODOXA.

ESCENES DE LA VIDA DE SANTA MAGDALENA, DE JAUME GASSULL (VALÈNCIA 1505).

SANT ANTONI ABAD.

SANT ANTONI DE PADUA.

en quasi totes les llengües amb relació a Antonius, però en italià i en portuguès en la forma una mica canviada Antònia, i en basc Andone. Antonina sembla ésser una feminització d'Antoninus (Antoni).

Amb aquest antropònim trobam:

Antònia de Florència, que va néixer a Florència l'any 1400, es va casar molt jove i quedà vídua molt prest i senti la vocació religiosa, ingressant en la comunitat de terciàries franciscanes l'any 1429. Fou abadessa del monestir de Foligno (1430) i del d'Aquila (1433), fundà el monestir de clarisses de Corpus Domini, del que fou abadessa. Va morir a Aquila (1472) i fou confirmat el seu culte el 17 de setembre del 1847.

Antònia de Cirta. Màrtir a Cirta de Numídia entre els anys 258 i 259 juntament amb Agapito i Secundino bisbes, celebren la seva festa el 4 de maig.

Magdalena

Nom de dona grec derivat de l'hebreu Migda-El, compost pel substantiu migda, "torre", i l'element diví El, "Déu". El significat és "torre de Déu" i llatinitzat pren les formes Magdalene-es i Magdalena-ae.

El culte litúrgic de Santa Magdalena no començà a divulgar-se a l'església occidental fins plena edat mitjana. La litúrgia llatina identifica Magdalena amb Maria de Betània, germana de Llätzer i Marta, i amb la pecadora de la qual parla l'Evangeli de sant Lluç. La litúrgia grega, pel contrari, celebra Maria de Betània el 18 de març, la pecadora convertida el 31 del mateix mes, i Maria Magdalena igual que l'església occidental, el 22 de juliol.

La seva devoció és molt popular a les terres de parla catalana. El centre iniciador fou, segons Santiago de la Voragine, la troballa de les seves despulles a l'oratori de Sant Maximi a Aix en Provence el 9 de setembre del 1279. El martirologi romà indica com a Marsella la ciutat on va morir, explicació que s'ha cercar a una llegenda no anterior al segle XI.

Aquesta devoció esdevingué encara més forta des que la reina Blanca d'Anjou, segona esposa del rei Jaume II de Catalunya i Aragó, en llegà una reliquia al Monestir de Santes Creus (1310). Roís de Corella escrigué la història de la vida d'aquesta santa i Jaume Gassull redactà la seva Vida

en cobles (1496).

Però més antiga és la tradició grega, que pretén que Maria Magdalena se'n va anar a viure amb Sant Joan Evangelista i la Mare de Déu a Efes, i que morí en dita ciutat. El segle IX les seves suposades relíquies foren traslladades a Constantinopla.

En referència a tot el que hem exposat abans, cal dir que la litúrgia romana restaurada no pren en consideració ni Maria de Betania ni la pecadora de l'evangelista Sant Lluç, sinó Maria Magdalena, aquella a la qual aparegué Jesucrist després de la Resurrecció.

El nominatiu Magdalena és coincident en la nostra llengua i en el castellà i l'occità. Magdelene és usual en alemany i anglès, també s'usen les formes Magdalen i Madeline; en basc s'escriu Matale, en francès Madeleine, en italià Maddalena i en portuguès Madelena.

Amb aquest nom hi podem veure:

Santa Magdalena Sofia Barat (Joiny 1779 – París 1865), fundadora de la Societat del Sagrat Cor de Jesús o Dames de la fe de la Instrucció cristiana.

Magdalena de França (1443 – 1492), vescomtessa de Castellbó i princesa de Viana, filla de Carles VII de França i de Maria d'Anjou. Es casà el 1461 amb el vescomte Gastó III de Castellbó, fill i hereu del comte Gastó IV de Foix i de Elionor d'Aragó, princesa de Viana. Fou regent de Navarra l'any 1470 i de Foix l'any 1472 per encàrrec del seu fill, el rei i comte Francesc I.

Aquests tres noms propis són molt usuals a Mallorca, i al nostre poble tenen una densitat important, com queda demostrat per les inscripcions als llibres de registre tant civils com eclesiàstics i també al cens electoral de la vila.

Fonts: Enciclopèdia de la Bíblia, El diccionari Alcover, Els llinatges catalans, La relació etimològica i multilingüe del noms de bateig de Mallorca d'Antoni Lull i Todos los Santos y Beatos del Martirologio Romano de José Luis Repetto.

(1) Gens: Associacions familiars de grans terratinents, verdadera aristocràcia, que estaven en poder de quasi tots els drets polítics, i des del punt de vista social constituïen el patriarcat que dirigia els assumptes públics.

entrevista

GORI NEGRE BOVER. REIVINDICACIÓ PER A LA NOSTRA TERRA.

M.R.C.
Fotografies: Rafel Pisà

El passat agost una cançó d'en Gori guanyà el segon premi al concurs de cantautors celebrat a la platja de Sa Marjal. Aquest concurs estava convocat per moltes entitats i partits d'esquerra en defensa de la nostra terra, i en concret directament relacionat amb la protesta contra la piscina de PJ Ramirez a la Costa del Pins.

Per aquest motiu hem volgut parlar amb en Gori, a part que xerrar amb ell sempre és un exercici saludable per l'esperit crític, la ironia i el pensament irreductible que mostra.

Gori, com va sortir la idea d'aquest concert?

Els organitzadors de la protesta enguany varen pensar fer un concurs de cançons sobre el tema de la piscina i la defensa de la nostra terra. Em convidaren i em demanaren que a través de Factoria convidàs altra gent. De Santa Maria també es va presentar una altra cançó d'en Pep Banyo.

I tu t'animaves a participar?

Sí. Vaig decidir fer una cançó i presentar-la. Amb la idea de participar, no de guanyar ni de perdre. Un bon dia m'hi vaig posar, i amb un parell d'hores va estar llesta. La música és una espècie de milonga. La meua idea era que la interpretàs el grup Coanegra, però no va ser possible, ja que alguns membres no podien ser-hi. Al final decidírem que la cantàs na Natàlia Tascón i que jo l'acompanyaria amb la guitarra.

Com es va desenvolupar el concurs?

Dins un ambient molt agradable... A la platja s'havia posat l'escenari sobre l'arena. Hi havia una caseta on repartien meló i vi. I quan va tocar a na Natàlia va interpretar molt bé el tema. Va agradar molt, segons tots els comentaris que em varen fer. Molts opinaven que havia d'haver guanyat, però això per a mi és el de menys. Després també vaig acompanyar amb la guitarra un altre cantant, en Joan Lillo. Al final el primer premi va ser per a un grup de Manacor. Eren un grup que començava a tocar i aquella era la seva primera cançó. Jo els vaig felicitar i els vaig convidar perquè venguessin a cantar a Son Llaüt.

Com diu la lletra de la cançó?

És un poc llarga. Te la passaré per escrit i la pots posar a la revista, devora l'entrevista. Es titula "Envit als senyors conqueridors", títol que per cert no és meu. Jo em vaig oblidar de posar-n'hi i allà mateix abans de començar el concert en Joan Lillo li va trobar aquest títol, i a mi ja em va anar bé!

Tu, Gori, feia estona que no composaves cançons?

TENC UNA BONA QUANTITAT DE PECES QUE HA CANTAT COANEGRA I QUE ENCARA NO ESTAN EDITADES EN DISC. PRECISAMENT ARA ESTAM EN PROCÉS D'ENREGISTRAMENT D'UN NOU DISC.

No m'he aturat de compondre mai. Sempre he anat component, encara que moltes vegades ho he guardat i no s'ha donat a conèixer al públic. El que sí m'he aturat és de cantar. Però tots aquests anys he continuat tocant i component tant amb el grup Coanegra com més darrerament amb els Grallers.

O sigui que tens composicions no publicades?

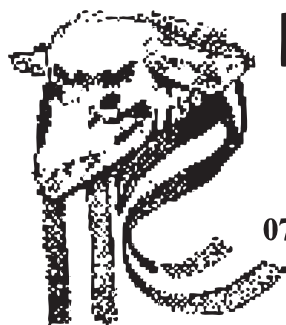
Tenc una bona quantitat de peces que ha cantat Coanegra i que encara no estan editades en disc. Precisament ara estam en procés d'enregistrament d'un nou disc. Tenguérem un problema amb un llamp, que ens va espanyar una gravació on ja teníem quatre cançons. Ara ho haurem de recuperar. Per altra banda, dins una altra línia més personal o intimista, des de fa molts d'anys he anat composant i guardant tota una sèrie de cançons, sobretot amoroses o dedicades a qualque persona concreta; sobre això tenc un projecte de cara el futur. I això ho hauré de cantar jo.

Idò, Coanegra segueix viu com a grup musical...

Anam actuant. Dia 4 d'octubre actuarem a Son Bauló. L'hivern passat férem quatre concerts al País Valencià per la zona de Castelló. I estam preparant temes i fent enregistraments, com t'he dit abans.

I els Grallers?

Segueixen amb molta força. Ara cantam en altres idiomes. Cantam una cançó en italià i n'estam preparant una en bosnià, que és de l'extraordinari director de cine Kusturica, que fa també la música de les cançons de les seves

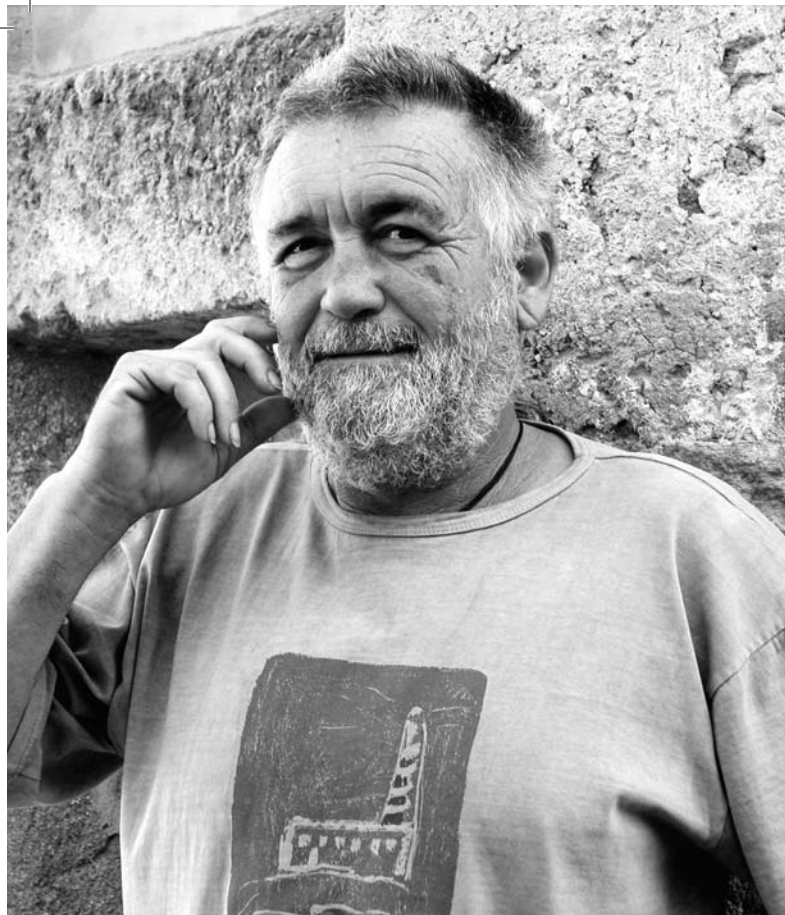
RUYCAL S.A.

Ca'n Andria, s/n
07320 Santa Maria del Camí
MALLORCA
Tel.: 971 14 02 50
Fax: 971 14 03 34

C O N S P O R T

C O N S T R U C C I Ó
PISCINES - TENNIS - XALETS

Vial principal, nau 2 Poligon Son Llaüt
07320 Santa Maria del Camí
Tels. 971 46 31 62 - 971 62 16 06
Fax 971 46 42 64
consport@consport.es

pel·lícules.

Dins la teva carrera de músic i compositor, tanmateix sempre hi ha hagut un lloc central per a la reivindicació social...

Sí. Entenc que la cançó pot ser una eina per despertar i moure la gent.

Tornem a la cançó que has compost per defensar la nostra terra i el pas lliure per la nostra costa. Creus que servirà de res aquesta cançó? Creus que tindrà la difusió que mereixeria pels seus propis mèrits i d'acord amb l'acceptació del públic?

No em faig il·lusions. Som conscient que vivim dins un sistema on hi ha un gran control dels mitjans de comunicació. Tenc clar que aquesta cançó no sortirà a la ràdio i molt manco a la televisió. Fins i tot les referències a la premsa escrita seran mínimes. El concert de Sa Marjal ha tengut poc ressò. Fixa't que les cròniques als diaris del concert de la platja de Sa Marjal foren insignificants. Només el Diari de Mallorca va treure una petita nota i la cançó guanyadora. Es nota que hi ha pressions fortes perquè no tengui repercussió. Però això sempre ha estat així!

Què vols dir?

Que això no és d'ara. Aquest tipus de censura no és una cosa nova. Nosaltres ja ho vàrem tocar amb les mans amb el grup Coanegra. Quan començàrem i mentre tocàrem les cançons del primer disc, que només eren instrumentals i sense lletra, no va haver-hi cap problema. Actuàvem per tot. Sortíem amb freqüència per la ràdio i per televisió. Però a partir del segon disc, on incloïem cançons cantades,

amb alguna lletra reivindicativa i nacionalista, deixaren de convidar-nos-hi tant. Tot això està controlat. En temps del batle Ramon Aguiló i amb el primer disc actuàvem per les festes de Sant Sebastià, etc. Després, amb el Partit Popular, ja no actuàrem pus.

Tornam al mateix de sempre, es controlen les idees i es reprimeix la llibertat d'expressió?

Ara amb els Grallers començam a experimentar una cosa semblant. L'altre dia férem un concert a un poble a prop d'aquí que va ser un gran èxit. El públic estava animat i content. Al final tocàrem l'himne de Riego i férem una mica de paròdia de la final de tennis a Austràlia, on el confongueren amb l'himne d'Espanya. Vàrem començar a veure cares rares..., i jo vaig pensar "aquí no ens deixaran tornar". Aquest tipus de reivindicacions fan que de vegades no te tornin convidar per actuar.

Com a músic i compositor creus que l'art, la poesia, la música, poden servir per canviar o per millorar la societat?

Crec que tenen una determinada influència. Però per a un canvi radical es necessiten moltes altres coses. Jo tenc esperança sobretot en un sector de la joventut. Els joves tenen molt en compte la música. Els arriba molt fort. Dins ells crea una consciència i una estètica. Existeix un ample sector de gent jove que no accepta la ideologia del sistema. Es mouen dins una cultura alternativa, underground. Els joves ara escolten molt les músiques emergents i les segueixen. Aquest món alternatiu té els seus propis canals de difusió.

Això passa a Mallorca?

Mira, l'altre dia a Son Llaüt hi hagué un concert. Hi havia una gentada. Actuaven grups d'aquí, de Bunyola, de Santa Eugènia. Quasi tot era aquesta música alternativa de què t'estic parlant. Molta música en català. Lletres que suposen una certa contestació dels joves front al sistema. En la línia de Manu Chao, aquest basc que viu a França i que amb la seva música rebel ha arribat a ser conegut per tot el món.

Com veus tu aquests grups musicals de joves que surten ara a Mallorca?

La joventut ara està molt preparada musicalment, molt millor que als nostres temps. Aleshores només trobaves una minoria de gent que sapigués música i la majoria eren autodidactes. El panorama musical a Mallorca ha millorat molt. I amb aquest fet, hi te que veure l'existència de Factoria de So.

Actualment hi ha moltíssims de grups. Molts d'ells fan música en la nostra llengua. Es fa música que està bé de qualitat. Molta cosa interessant. Ara bé, com que hi ha el control mediàtic del qual abans hem parlat, tot això no vol dir que aquests grups o músics guanyin doblers ni res!

I parlant de la joventut en general, com la veus tu?

Abans ja t'he parlat que veia molt positiu un sector de la joventut que es mou darrera la música alternativa i que té un esperit crític davant la societat actual com està plantejada. Llavors també hauriem de parlar d'una majoria totalment integrada dins el sistema. Molt integrada, per la publicitat, el consumisme, els valors imposats. D'aquesta gent cal esperar poca cosa.

Una de les causes d'això la veig en el tipus d'ensenyament que es dona avui en dia. El sistema fa especialistes en una matèria, però analfabets en totes les altres. A una gran part dels joves els manca cultura general. Per exemple, aquí molts no saben quasi res de la història de Mallorca. Aquest fet fa que siguin molt manejables.

Com segueix Factoria de So?

Uns anys vaig ser-ne president; ara ho és en Pere Soler i jo estic dins un grup que deim de dinamització. Anam donant idees perquè Factoria sempre sigui una cosa viva. És un grup per a gent amb inquietuds. Jo trob que Factoria va beníssim. L'escola de música va molt bé. Per molt que els sàpiga greu a alguns, de cada vegada hi va més gent del poble i també gent de fora. S'ha anat superant la mala imatge que alguns li volgueren donar al principi. Cada mes continuam reunint-nos en assemblea. Ara hi ha un parell d'idees noves. Una és fer un grup de tir amb bassetja o tir de fona. També hi ha un grup de mountain-bike que ara està dissenyant un circuit per poder fer-hi pràctiques. La cosa no atura.

Jo personalment, Gori, t'animaria a continuar tocant i component música, perquè crec que els músics, com el vi, si són bons, passant els anys tornen millors...

Potser. Mira, a mi m'agrada molt un músic americà, que toca blues, que es diu David's. I tenc pràcticament tota la seva discografia. L'he anat seguint i la veritat és que quan era jove tocava sempre rapidíssim, amb moltíssimes notes. Pareixia que sempre feia carreres. Ara, de vell, s'ha simplificat, fa una cançó amb quatre notes i és una meravella. Crec que ara és millor.

Quins són ara els teus projectes personals?

Estic donant voltes a la idea de fer un any sabàtic: deixar de fer feina de pagès i dedicar-me un any a estudiar harmonia. És una curolla antiga que duc. També m'agradaria poder organitzar aquí un conjunt d'ocarines. Però per això necessit allò anterior, estudis d'harmonia per poder conjuntar al mateix temps sis o set veus.

Ens acomiadam d'en Gori desitjant que pugui veure realitzats els seus projectes. I que tots junts arribem a veure una Mallorca més lliure, més nacionalista i més justa.

ENVIT ALS SENYORS CONQUERIDORS

*Jo vull cantar a poc a poc
Tira-tira i bona lletra
Per distreure-vos un poc
Anar passant sa vetladeta.*

*Jo no me vull enfadar
Ni treure sa ganiveta
Dir ses coses pes seu nom
D'una manera dolceta.*

*No fos cosa que diguessin
Que som un republicà
O un militant anarquista
Que tot ho vull espenyar.*

*Aquests senyorets que vénen
De l'altra banda del mar,
Que no vénen amb pasteres
Ni cap falta que les fa.*

*Que vénen de "los madriles"
Com uns grans conqueridors
A ensenyar a n'ets indígenes,
Que quatre són dos i dos.*

*Que mos empleen sa terra
Sense demanar permís,
Doblers no ens hi fan falta
I tenen molts bons amics.*

*Jo no xerr de sa gent pobre
Que vénen a treballar,
Jo xerr d'una altra calanya
Que mos vénen a robar.*

*Lladres amb guants i corbata
Amics de rics i banquers,
Capos de "tutti cappi",*

*Guerrillers de Cristo rei.
Que no tenen cap respecte
Per sa nostra identitat
Per sa terra, per sa llengua,
Ni alenen per veritat.*

*Que se pensen ser els senyors
D'una terra que no és seva
Sa terra és dels llauradors,
Dels pescadors sa vorera.*

*Que mos embullen amb lleis
I amb molta de xerrameca,
Lleis que les varen fer ells
Per omplir-se sa butxaca.*

*I els seus amics insulars
Les ofereixen grans festes,
Com si ells fossin els reis
D'un regne sense bandera.*

*Jo les faria un envit
Amb molta amabilitat,
Galanía i cortesia,
Sense fer cap desbarat.*

*Que pes camí que vengueren
Ells se'n podrien tornar,
Que abans que ells arribassin,
Ja en sabíem, de sumar.*

*Es favor que mos farien,
Seria molt d'admirar,
I així, d'aquesta manera,
No els hauríem d'engegar.*

Gori Negre

còmic

Jaume Martí Santandreu >>> <http://miontedon.blogspot.com>

AFORTUNADA

LA CÚPULA HA PRESENTAT L'OBRA EN UNA CUIDADA I ELEGANT EDICIÓ EN CARTONÉ.

Edicions La Cúpula ha editat el primer àlbum monogràfic de Gabrielle Bell a Espanya amb el títol d'Afortunada. El que fins ara coneixíem d'aquesta jove autora meitat britànica i meitat nord-americana eren unes excel·lents històries curtes publicades en revistes com Mome o El Manglar.

Bell ha demostrat a la seva curta edat que és posseïdora d'uns magnífics recursos narratius. Les històries contingudes en Afortunada estan contades d'una forma absolutament autobiogràfica; aquestes es divideixen en tres blocs amb notables diferències entre ells. La primera part està narrada en forma de diari, la segona part guanya molt amb una narració més depurada i amb un dibuix més elaborat. Però sens dubte el millor de l'obra es troba en el tercer i últim bloc de l'obra; en aquest sembla que l'autora arriba al definitiu grau de maduresa i qualitat. Respecte al dibuix, aquest té una extremada senzillesa en el traç, pràcticament no existeixen ombres i els personatges sorgeixen d'unes delicades línies creant un ambient tranquil i assossegat igual que la història.

Destaquen les històries incloses com a apèndix, que ens deixen entreveure realment el gran potencial que atresora Gabrielle Bell com a autora novella de novel·les gràfiques. Sens dubte si es preguntés a l'autora sobre la temàtica d'aquesta obra, no li quedaria més remei que respondre que "tot conta una mica de la meua vida", i encara que és cert que aquesta obra conta una mica de l'autora, la veritat és que el que conta no és gens extraordinari, ja que ens narra la vida quotidiana d'una persona normal, és el anomenat "slice of life". És sorprenent que, en aquesta primera recopilació de les històries d'una autora jove, aquestes estiguin tan bé formades i plenes de continguts.

Per concloure cal assenyalar aquesta com una lectura recomanable; a més La Cúpula ha presentat l'obra en una cuidada i elegant edició en cartoné.

RED SONJA CONTRA THULSA DOOM

EL BRUIXOT OCUPA I ARRASA EL LLOC A LA RECERCA DEL SECRET DE L'ACER HIRKANIÀ, QUE ÉS L'AUTÈNTICA JOIA DE HYBORIA.

És agradable veure que a causa de l'auge que va adquirint el còmic un bon nombre de personatges estan aconseguint les seves pròpies sèries i col·leccions en el nostre país. Red Sonja, heroïna extremadament atractiva, aconsegueix en aquest cent per cent culte de Panini, que gaudim sense reserves de les seves aventures. Aquest volum dedicat a la diablessa pèl-roja és una autèntica mostra del gènere de fantasia, espasa i bruixeria. Amb un oponent de luxe, la història narra un enfrontament entre Thulsa Doom i el país de Sonja, Hyrkania.

El bruixot ocupa i arrasa el lloc a la recerca del secret de l'acer hirkanià, que és l'autèntica joia de Hyboria.

En aquest retorn al sevellar Sonja troba el seu país totalment derrotat i rendit davant el poderós Doom i el seu exercit. Un fet curiós és el de la imatge de Thulsa Doom, que en aquest volum el poderós mag immortal se'ns presenta visualment amb la mateixa imatge i caracterització que coneixem de la pel·lícula "Conan, el Bàrbar", protagonitzada el 1982 pel musculós Arnold Schwarzenegger i James Earl Jones en el paper del malvat home-serp Thulsa Doom.

Dintre d'aquest còmic trobarem tots els ingredients que conformen una bona història mítica: hi ha sang, molta

violència, membres amputats, grans dosis de màgia i sobretot hi ha una bellíssima i atractiva pèl-roja.

En l'apartat gràfic el dibuix de Will Conrad està a un gran nivell, ja que té una certa experiència en les històries d'espasa a l'haver treballat sobre el personatge de Conan en "Conan i el déu de la mitjanit"; algunes pàgines es poden catalogar d'antològiques. Bona aplicació del color i sobretot encertada edició a càrrec de l'editorial Panini al reunir els nombres d'aquest arc argumental en un sol tom.

També cal destacar les il·lustracions sobre el personatge Red Sonja de diversos autors que trobem en la part final del tom.

L'èxit d'aquest tom ens proporciona un pròxim lliurament de les aventures de Red Sonja, que en aquesta ocasió tindrà davant l'home aranya, situació que reunirà aquests dos personatges representatius de dues èpoques molt distintes.

Esperem que Red Sonja tingui l'acceptació suficient per poder tenir continuïtat i que arribi a convertir-se en un dels personatges representatius de Panini, igual que ho és de Dynamite Entertainment.

SOLER

ADAPTACIÓ I DIBUIX:
JAUME MARTÍ

temps de cuina

LLUÇ EN SALSÀ VERDA.

Aquest mes vos oferim una recepta suau, lleugera i de fàcil elaboració que gentilmente ens ha fet arribar na Magdalena Matas, una balladora excel·lent però encara millor cuinera.

Ingredients per a 4 racions

1 kg. de lluç en rodanxes
2 grans d'all
2 cullerades de farina
1 manat de julivert
1/2 tassó de vi blanc
1/2 tassó d'aigua o brou de peix
oli
sal

Elaboració

Posarem l'oli dins la paella i hi sofregirem els alls tallats a làmines. En estar doradets hi mesclarem la farina. Després hi afegirem el vi i l'aigua o el brou de peix. A continuació hi posarem les rodanxes de lluç i el julivert. Salarem el lluç i deixarem que es vagi fent durant cinc minuts per cada cara, tenint esment d'anar-ho remouent ben a poc a poc i... ja ho tenim llest per a servir-lo a la taula!

Que vos faci bon profit.

ACLARIMENT NÚMERO 267.

Jaume Ordines i Benestar

Al passat número 267 férem referència a la no assistència del regidor d'esports al dinar del CD Santa Maria i la no col·laboració en l'entrega de trofeus. Després de l'enrenou que dugué la publicació i després d'haver xerrat amb el Regidor, ens va aclarir els seus motius per la no assistència a l'acte i què si que col·laborà amb els trofeus així com ho havia fet amb les altres entitats esportives.

CICLISME.

Jaume Ordines i Benestar

25 D'AGOST. FESTES DE SANT BARTOMEU, MONTUÏRI. VICTÒRIA ABSOLUTA D'EN MARTÍ CLADERA.

Per molt que passin els anys aquesta data serà una data històrica per al món del ciclisme al nostre poble, i és que dins les festes de Sant Bartomeu a Montuïri es va disputar una nova carrera ciclista amb una distància de 83 kilòmetres. Hem de destacar les victòries aconseguides a la categoria Sènior per Toni Frontera Gamundí i en Màster 30 per Martí Cladera. El més important, però, a part de les victòries en les seves corresponents categories, és que en Martí fou el guanyador de la carrera imposant-se als diferents corredors de les diferents categories. Faltant poc kilòmetres per arribar a la meta en Martí saltà del grup i ja no el pogueren agafar, arribà en solitari a meta amb 43 segons respecte dels seus perseguidors, invertint un temps de 02:04:04 i una mitjana de 40,14 km/h.

PISTA: XAVIER MARÍ (ALEVÍ) I JOSÉ CAMILO ROMERO, PEPO (INF-93).

El mes de juliol fou un mes de pista per als ciclistes, ja que foren nombroses les carreres disputades. Cal destacar els èxits aconseguits tant per Xavier Marí, com per José Camilo Romero, Pepo, en les categories alevins i infantils respectivament. A la carrera disputada a la voltadora de Sineu amb motiu del Campionat de Balears Aleví i Infantil hem de dir que en Xavier Marí fou campió de Balears en la prova de puntuació, tercer en la prova d'"scratch", mentre que en Pepo fou segon en la prova de puntuació i campió de Balears en la d'"scratch".

Dia 15 de juliol, i seguint amb la pista, es va disputar al velòdrom de Son Moix a Palma la Challenge Ciutat de Palma, on en Xavier Marí fou segon en la prova dels 500 metres; el mateix resultat aconseguí en Pepo en aquesta prova però, en canvi, es va imposar a la prova de puntuació. En aquesta challenge en Pepo quedà en primer lloc aconseguint 796 punts en la general per davant d'en José Miralles (inf-93) i d'en Pedro Mas (élite).

Dia 16 va tenir lloc la segona jornada de la challenge, on en Xavier Marí fou segon en "Keirin", mentre que en Pepo fou primer en velocitat i segon en "Keirin".

Dia 18 de juliol a Sineu es disputà el trofeu Moment's Bar, on en Xavier Marí fou tercer en "Scratch", segon en puntuació i segon en combinada, quedant en segona posició de la general.

Dia 22 de juliol es va disputar la sisena carrera de la Challenge Ciutat de Palma, on en Xavier Marí fou segon en persecució i primer en eliminació, mentre que en Pepo fou segon en eliminació i quart en "Scratch".

CARRETERA

VICTÒRIES I MÉS VICTÒRIES PER ALS CICLISTES SANTAMARIERS

Pel que fa a la carretera aquests dos mesos de juliol i agost s'han disputat nombroses carreres, moltes d'elles englobades dins els actes de moltes festes de diferents pobles.

Mirant els resultats obtinguts pels corredors del poble es veu com han anat de més a menys.

Dia 15 de juliol es va diputar a Don Ferriol dins d'un circuit urbà una carrera per a totes les categories on en Xavier Marí i en Pepo foren quarts a les seves corresponents categories.

Dia 19 de juliol a Establiments en Xavier feu primer i en Pepo desè.

Dia 25 de juliol, a Inca se celebrà una nova carrera on en Xavier fou tercer, en Pepo primer i en Toni Vives, de l'equip de Santa Maria Caldentey RCO, quedà en segona posició.

Dia 27 de juliol a Pollença es va disputar una carrera per als més petits, on en Xavier i en Pepo s'endugueren la victòria.

Dia 10 d'agost a l'Open de Sineu en Xavier fou quart, en Pepo primer, i també hem de destacar el primer lloc del corredor de l'equip Caldentey RCO Miquel Àngel Adrover, que fou el primer classificat en Màster 30, i en Sebastià Amer fou tercer en Màster 40, també del mateix equip.

Fou a partir del 14 d'agost on es veu un bon estat de forma en els corredors del nostre poble. Els dos més petits segueixen igual, dins la seva línia: a Campos en Xavier primer, a les festes de Sant Bartomeu, el 17 d'agost, en Xavier segon i en Pepo tercer. Però a part de les victòries aconseguides per aquests dos joves corredors hem de destacar el bon moment de forma en què es trobaren dos corredors més, un de la categoria màster 30, en Martí Cladera, i l'altre de la categoria Sènior, en Toni Frontera Gamundí.

En Toni Frontera guanyà la carrera de Campos quedant onzè de la general i primer del seu grup (Sènior); en Martí Cladera fou el quart de la seva categoria i el seu germà Kiko onzè; en Màster 40 la victòria fou per Onofre Nadal i la segona posició per Toni Vives, de l'equip Caldentey RCO.

A les festes de Sant Roc en Kiko Cladera fou quart en Màster 30.

A les festes de Sant Agustí en Martí Cladera fou quart de la seva categoria i en Toni Frontera Gamundí tercer.

Dia 30 d'agost a Mancor en Toni Frontera fou tercer, en Martí Cladera també tercer i en Toni Vives primer en Màster 40.

meteorologia

SON BORREÓ

B.-269-A

Agost del 2008

temperatures, evaporació, humitat, pluges, comentaris

dia	a 8hs	M	m	l.evap	evap	humitat	pluges			mm.	comentari a les vuit solars
							m	h	v		
1	25,5	36,5	20,3	15,2	6,5	85-22-64	-	-	-	-	sol fort, calitja a tramuntana, vent de llevant.
2	26,5	31,6	13,1	6,5	8,7	85-35-56	-	-	-	-	sol fort, niguls estrats, llevant fortet.
3	29,1	33,3	18,9	15,2	5,0	88-28-30	-	-	-	-	sol fort, ventet de ponent, niguls a migdia
4	25,5	33,1	17,6	5,0	7,5	87-28-85	-	-	-	-	sol fort, cel ras, ventet de migjorn
5	25,0	35,1	19,0	12,0	10,0	66-26-38	-	-	-	-	sol fort, cel ras, vent en calma
6	29,1	35,5	19,8	10,0	8,0	50-21-30	-	-	-	-	sol fort, altocumuls a tramuntana, vent en calma
7	29,9	36,8	21,0	18,0	6,3	49-22-35	-	-	-	-	sol fort, cel ras, vent de llebeig
8	25,0	34,5	22,7	6,3	2,9	87-34-55	-	-	-	-	sol fort, cirromumuls a tramuntana, ven fort de llevant
9	25,2	29,9	20,1	9,2	5,8	76-40-50	-	-	-	-	sol fort, vent flux de llevant, niguls a t blancs
10	28,0	30,5	19,0	15,0	3,0	88-60-60	-	-	-	-	sol fort, cumulus a S. i E. ventet de O. flux
des	268,8	336,8	191,5	112,4	63,7					0,0	
11	27,0	32,0	19,3	18,0	3,1	84-33-50	-	-	-	-	sol fort, cirrus, ventet ip de xaloc
12	27,6	32,2	20,4	3,1	3,1	86-31-65	-	-	-	-	sol fort, vent de llebeig i cirrus per tot
13	24,5	34,4	20,2	6,2	9,3	86-38-64	-	-	-	-	sol fort, vent fort de gregal, cirrus a Tr. Un poc grisos
14	24,4	29,4	22,1	15,5	2,5	85-42-55	-	-	-	-	sol fort, llevant moderat, niguls altostrats
15	23,6	31,0	23,0	18,0	5,5	88-33-36	-	-	o	5,6	sol fort, vent fort de ponent, niguls cirrus
16	22,1	26,5	15,4	5,5	4,7	85-30-52	-	-	-	-	sol fort, ventet de mestral flux, niguls estrats a tramunt
17	26,2	28,5	18,4	10,2	6,0	87-33-47	-	-	-	-	sol fort, niguls cumulus, vent molt flux de ponent
18	24,9	31,1	18,4	16,2	8,3	85-22-50	-	-	-	-	sol fort, cel ras, ventet flux de mestral
19	26,8	33,0	16,9	8,3	6,9	85-31-41	-	-	-	-	sol fort, cel ras, ventet de llevant molt flux
20	24,0	34,0	22,4	12,5	5,5	85-38-57	-	-	-	-	sol fort, estrats a tramuntana, vent fort de gregal
des	251,1	312,1	196,5	113,5	54,9					5,6	
21	23,5	29,4	18,3	18,0	5,3	87-43-62	-	-	-	-	sol fort, cel ras, ventet de llevant
22	24,5	31,6	20,3	5,3	6,0	87-34-56	-	-	-	-	sol fort, calitja als baixos, vent en calma
23	23,0	32,5	21,3	11,3	6,7	86-45-48	-	-	o	ip	sol fort, llevantet flux, nigula cumuls per tot
24	24,5	29,7	18,0	18,0	3,1	86-45-48	-	-	-	-	sol fort, niguls per tot, al sur petits, vent de ponent
25	25,5	29,7	18,7	3,1	5,3	86-45-50	-	-	-	-	sol fort, cumuls a tramuntana, vent molt flux de llevant
26	25,0	31,5	20,0	8,4	6,6	86-45-50	-	-	-	-	sol fort, niguls xotets cap a migdia i difuminats al nord
27	24,9	30,4	18,0	15,0	3,6	85-36-45	-	-	-	-	sol fort, llevant moderat, emboirat a migjorn cirrus
28	24,1	31,0	16,0	3,6	4,1	78-30-54	-	-	-	-	sol fort, llevantet flux, cel ben ras
29	24,8	32,0	16,4	7,7	7,5	83-22-47	-	-	-	-	sol fort, cel ras, ventet de llevant
30	25,9	32,5	16,4	15,2	2,8	75-24-34	-	-	-	-	sol fort, cap a migjorn estrats, xaloc flux
31	25,5	33,0	18,4	18,0	6,0	76-22-68	-	-	-	-	tempesta - fora sol, tot u, tot ennigulat, vent en calma.
des	271,2	343,3	201,8	123,6	57,0					0,0	
mes	791,1	992,2	589,8	349,5	175,6					5,6	

RESUM:

Mitja de les màximes	32,0	Màxima pluja en un dia	5,6
Mitja de les mínimes	19,0	Dies de pluja	2
Màxima del mes	37,0	Dies de neu	0
Mitja mensual a 8 hores solars	25,0	Dies de calabuix	0
Mínima del mes	14,6	Dies de tempesta	1
Oscil·lació màxima	19,1	Dies de boira	0
Evaporació mitja diària	6,1	Dies de rosada	0
Total pluges del mes	5,6	Dies de gelada	0
		Dies torrent ha passat	0

Control efectuat per Miquel Cabot Parets

Lloc de control: Son Borreó, Santa Maria

Coordenades UTM. X480,0 kms Y 3391,7 kms

Z-160 Latitud 39° 40,5,5'. Longitud 2°, 46. 8'E